

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

ORTAÖĞRETİM

KUR'AN-I KERİM DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2024

İÇİNDEKİLER

1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN FELSEFESİ VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3. TEMA, ÖĞRENME HEDEFİ VE SÜRE TABLOSU	10
1.4. KUR'AN-I KERİM DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	12
1.5. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	13
2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	15
9. SINIF	15
10. SINIF	33
11. SINIF	51
12. SINIF	68
EK-1	85

1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN FELSEFESİ VE ÖZEL AMAÇLARI

Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli esas alınarak belirlenen kavramsal becerileri, sosyal-duygusal öğrenme becerilerini, okuryazarlık becerilerini ve eğilimlerini Kur'an-ı Kerim okumanın öğrenilmesi süreci ile bütünleştirmek için tasarlanmıştır. Bu Program'da, Kur'an-ı Kerim'in okunmasıyla ilgili bilişsel bir öğrenme ile birlikte öğrenci merkezli ve beceri temelli öğrenme esas alınmıştır. Beceri temelli öğrenme; öğrencilerde öğrenme süreci içerisinde kazanılması, geliştirilmesi ve hayata aktarılması tasarlanan bilgi, beceri ve değerler bütünüdür. Bu öğrenme modelinde temel becerileri ön planda tutan, öğrenme sürecinde öğrencinin aktif katılımına ve öğretmen rehberliğine imkân veren, öğrencilerin araştırma yapabilecekleri, çözüm ve yaklaşımlarını paylaşabilecekleri ortamların sağlanmasına ihtiyaç duyulur. Bundan dolayı Program'da, öğrencilerin gelişim düzeyini göz önünde bulunduran, onların ön bilgilerini ve eğilimlerini harekete geçiren anlamlı öğrenmelerin gerçekleşmesi hedeflenir. *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı*, öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımı ile bilgi ve beceri edinmelerinin amaçlandığı bir yaklaşımı benimser. Program'da yer alan tema konuları işlenirken uygulamaya dönük olarak öğrencilerin seslendirme, yüzünden okuma, bulma, ezberleme, bilgi toplama, çözümleme, yorumlama, özetleme, gözlemlenme, yapılandırma, karşılaştırma, sınıflandırma, sorgulama, genelleme ve yansıtma becerilerini kazanmaları amaçlanır.

Kur'an-ı Kerim, Allah (cc) kelamı olup vahye dayanır. İnsanları dünyada ve ahirette mutluluğa götüren ilkeler içeren bir kitaptır. İslam dininin temel kaynağı olması itibarıyla hem bütün Müslümanların hem de milletimizin başucu kitabı olmuştur. Müslümanlar; hayatı anlamlandırmada, inanç ve ibadetlerinde, ahlaki davranışlarında ve gündelik yaşamlarında Kur'an-ı Kerim'deki ilkeleri esas alırlar. Onu hem kendi varoluşlarını konumlandırmada hem de toplumsal değerler dünyasını şekillendirmede ana referans olarak kabul ederler. Müslümanlar; Kur'an-ı Kerim'i okuma, anlama ve yaşama gibi ödevlerle yükümlüdürler. Bundan dolayı Kur'an-ı Kerim'in tanınması ve öğrenilmesi bir Müslüman için vazgeçilmez bir ödev hâlini almaktadır.

Kur'an-ı Kerim, okunması ibadet olan bir kitaptır. Namaz ibadeti başta olmak üzere birçok dinî görevde ve kültürel merasimde Kur'an-ı Kerim okunur. Kur'an-ı Kerim'i aslına uygun ve doğru biçimde okuyabilmek, onun alfabetini ve ona özgü okuma yöntemi olan tecvit kurallarını bilmeyi gerekli kılar. Ayrıca bazı ibadetlerin yapılabilmesi ve çeşitli merasimlerin usulüne uygun yerine getirilebilmesi Kur'an-ı Kerim'in bazı sure ve ayetlerinin ezberlenmesini gerektirir. Bu gereksinimlere bağlı olarak ortaöğretim Kur'an-ı Kerim dersi temelde ilahi kitabın doğru biçimde okunması ve ezberlenmesi için gerekli olan bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırmayı amaçlar.

Kur'an-ı Kerim okumanın bir sonucu olarak onun anlam içeriğinin öğrenilmesi ve verdiği mesajların kavranması gerekmektedir. Kur'an-ı Kerim ayetlerinin anlamlarının öğrenciler tarafından kavranması, doğru bir Türkçe ile aktarılması, Kur'an-ı Kerim okumayı tamamlayıcı bir unsur olarak bu dersin amaçları arasında yer almaktadır. *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı*; ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden okuma, içerik çerçevesinde verilen ayet ve sureleri ezberden okuma, anlama ve yorumlama becerilerini kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır.

Ortaöğretim Kur'an-Kerim Dersi Programı'nın temel amacı; öğrencilerin, Kur'an-Kerim'i tanıma, okuma ve anlamalarına yardımcı olacak bilgi, beceri ve değerlerle donatılmasını sağlamaktır. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi Öğretim Programı* ile öğrencilerin;

1. Kur'an-ı Kerim'i tanımaları ve onun gönderiliş amacını kavramaları,
2. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumanın dinî ve kültürel önemini fark etmeleri,
3. Kur'an-ı Kerim'i mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak seslendirmeleri,
4. Kur'an-ı Kerim'den bazı ayet ve sureleri usulüne uygun olarak ezberden seslendirmeleri,
5. Kur'an-ı Kerim'den bazı ayet ve surelerin anlamlarını özetlemeleri,
6. Kur'an-ı Kerim'de yer alan temel kavramları yorumlamaları,
7. Kur'an-ı Kerim'de yer alan bazı duaların anlam içeriğini çözümlemeleri,
8. Kur'an-ı Kerim'i anlama ile ilgili meal, tercüme ve tefsir kavramlarını karşılaştırmaları,
9. Kur'an-ı Kerim'i anlamada Hz. Peygamber'in sünnetinin yeri ile ilgili bilgi toplamaları,
10. Kur'an-ı Kerim'den öğrendikleri bilgileri davranışa dönüştürerek günlük hayatlarına yansıtmaları amaçlanır.

1.2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nda eğitim ve öğretim süreçleri; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile hedeflenen öğrenci profiline uygun, millî ve manevî değerlerimizi tanıyan, geçmiş ile bugün arasında bağlantı kurarak geleceğe yön veren yetkin ve erdemli öğrencilerin yetiştirilmesini sağlayacak şekilde planlanır ve yürütülür. Bu kapsamda sevgi, saygı, kardeşlik ve dostluk bağlarını güçlendiren; vatan, millet, bayrak, şehitlik, gazilik gibi millî birlik ve beraberliği pekiştiren değerlerin öğrencilerin zihninde güçlü bir şekilde yer etmesine özen gösterilir.
2. Öğretim Programı, beceri temelli olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede kitap yazımında ve öğretme öğrenme yaşantılarında Program'da yer verilen becerilerin ve süreç bileşenlerinin, değerlerin, eğilimlerin ve anahtar kavramların bütüncül bir şekilde kazandırılmasına özen gösterilir. Öğretim programında alana özgü özel ihtiyaçlar gözetilerek bazı becerilerde ana yapıyı bozmayacak uyarlamalar yapılmıştır. Bu çerçevede ortak metinde "okuma becerisi" olarak yer alan temel beceri, "yüzünden okuma becerisi" şeklinde ifade edilmiştir.
3. Öğretim Programı'nda "İçerik Çerçevesi" bölümünde konu başlıklarına yer verilmiştir. Konu alt başlıkları, "öğrenme hedefleri ve süreç bileşenleri" ve "öğretme öğrenme yaşantıları" esas alınarak yazarlar tarafından oluşturulabilir.
4. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilir. Bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde ilgi çekici, günlük hayatta karşılaşılabilecek problemlere dair görevler verilir; öğrencilere yönelik yargısal nitelik taşımayan ve onları motive eden geri bildirimler sağlanır; dijital teknolojilerden ve oyunlardan yararlanır.
5. Öğretme öğrenme uygulamalarında bazı bölümlerde "istenir/istenebilir" şeklinde iki farklı kullanım görülebilir. Öğretmenler ve ders kitabı yazarları için içerik çerçevesine ve öğrenme hedeflerine işaret eden bölümlerde tercih söz konusu değilken öğretim yöntemleri veya ölçme değerlendirme süreçlerinde konunun ve sınıfın şartları göz önünde bulundurulurken tercihte bulunulabilir.
6. Farklılaştırılmış öğretimin destekleme boyutu; öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrenciler için içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamındaki uyarlamaları kapsar. Zenginleştirme ve/veya destekleme bölümündeki içeriklere ders kitaplarında yer verilmez, bu bölüm ihtiyaç duyulması hâlinde e-içerik olarak verilebilir.
7. Türkçemizin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilir.
8. Öğretim Programı'nda ve ders kitabında alana özgü kelime, kavram ve tamlamalar; Talim ve Terbiye Kurulu mütalası ile uygulamaya konan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kavramları Yazım Kılavuzu"nun Ek-1 örneğine göre yazılır. İlgili Kılavuz ve ekinde bulunmayan alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazımında ise Kılavuz'da belirtilen ilke ve esaslara uyulur.
9. Program'da her bir tema için kullanılacak süre ve temaların işleniş sırası belirlenmiştir. Bununla birlikte zümre öğretmenlerince öğrenci seviyesi ve çevre şartlarına uygun planlama yapılabilir.
10. Öğretme öğrenme yaşantılarında çevre faktörlerine, eğitim ortamına, öğrencilerin gelişim düzeylerine, genel kültür ve dinî bilgi seviyelerine göre onları aktif kılan yöntem, teknik ve stratejiler kullanılır.
11. Harfleri seslendirme, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ve ezberleme becerisini kazanmada güçlük çeken öğrenciler; harflerin mahreçlerini seslendirme, usulüne uygun olarak yüzünden ve ezberden okumaya zorlanamaz. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrenme farklılıkları olan öğrencilere göre çeşitli ölçme araçları geliştirilir.
12. Program'da öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerilerin gerçekleşmesi için çevre şartları ve imkânları elverişli ölçüde öğrencilerin dinî, tarihî ve kültürel mekânları yerinde tanımasını sağlanır.
13. Kur'an-ı Kerim okuma becerisine sahip olan ya da olmayan öğrencilerin aynı sınıfta eğitim görecekları göz önünde bulundurulurken 9. Sınıf Öğretim Programı'nda "Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Kuralları: Kur'an Okumaya Giriş" temasına yer verilmiştir. Zümre öğretmenler kurulu, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate alarak gerekli planlamaları yapar.

14. Kur'an-ı Kerim dersini -hangi sınıf düzeyinde olursa olsun- ilk defa seçen öğrenciler 9. sınıf, kendi sınıf düzeyi dışın-da ikinci defa seçen öğrenciler 10. sınıf, üçüncü defa seçen öğrenciler ise 11. sınıf Öğretim Programı'ndan ve ders kitabından sorumlu olur.
15. Öğretmen, Öğretim Programı'nda yer verilen bilgi, beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılmasında ders kitabının yanı sıra öğrenme hedeflerini destekleyici farklı öğretim materyalleri tasarlar ve uygular. Ayrıca telif haklarına riayet edilerek interaktif öğretim materyallerinden, güvenilir ve geçerli olan genel ağ kaynaklarından yararlanır.
16. Dersin temaları birbirleriyle ilişkili olarak ele alınır. Örneğin haftalık ders planında tecvit konuları ile yüzünden okuma uygulamaları birlikte yürütülür. Yüzünden veya ezberden okunan ayetlerdeki tecvit konuları teorik olarak ele alınır-ken eş zamanlı uygulama çalışmaları yapılır.
17. Programda yer alan sure ve ayetleri yüzünden ve ezber okuma çalışmalarında Kur'an-ı Kerim okumaya euzübesme-le çekilerek başlanmaya önem verilir.
18. İçerik çerçevesinde ezberlenmesi istenen ayet ve sureler, mealleriyle birlikte işlenir. Ayet ve surelerin anlamları verilirken Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan meal ve tefsirlerden, Diyanet İşleri Başkanlığına ait görsel, işitsel ve dijital materyallerden yararlanılabilir.
19. Kur'an-ı Kerim dersine yönelik ölçme ve değerlendirme faaliyetleri, uygulama esaslı ve süreç odaklı yürütülür. Ölç-me ve değerlendirmede öğrencilerin bireysel farklılıkları, hazır bulunuşluk düzeyleri ve dersteki gelişim süreçleri dikkate alınır. Öğrenme hedeflerini değerlendirmek için kullanılacak ölçme araçlarında çeşitlilik sağlanır.
20. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında, öğrencilerin sadece belirli bir alana yoğunlaşan becerilerini değil; yü-zünden okuma, ezberleme, uygulama becerileri ile anlam bilgilerini ölçmeyi hedefleyen bütünsel bir süreç takip edilir. Bu süreç, öğrenme hedeflerinin tamamını kapsayacak şekilde tasarlanır. Öğrencilerin; öğrenme ortamında, topluluk karşısında bulunmaktan kaynaklanan heyecan ve kaygı durumları göz önünde bulundurulur.

Programlar Arası Bileşenler

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nda yer alan "sosyal-duygusal öğrenme bece-rileri", "değerler", "eğilimler" ve "okuryazarlık becerileri" bütünlük bir şekilde kullanılmış; öğretme öğrenme uygula-malarında bu unsurların öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağına dair örneklere yer verilmiştir.*
- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nın yapılandırılmasında bütüncül eğitim yak-laşımı önemli bir rol oynamıştır. Program, temel bileşenleri aracılığıyla öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişimine vurgu yapmış; öğrencilerin tüm varlık unsurlarıyla maddi ve manevi açıdan bütüncül birer birey olarak yetiştirilmelerini hedeflemiştir. Bu sebeple Program'da öğrencilerin; bilgi, beceri ve de-ğer edinimleri ile öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri teşvik edilmiştir.*

İçerik Çerçevesi

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nın içerik çerçevesi bölümünde tema kap-samında öğretilecek konuların ana başlıklarına yer verilmiştir. Program'da içerik; öğrenme hedeflerinden bağımsız birer bilgi yığını olarak değil öğrenmeyi gerçekleştirmek, öğrencilerin konuya ilişkin bilgi, beceri ve değer kazanma-larını sağlamak için sistemli bir şekilde kullanılması gereken araçlar ve süreçte yararlanılacak konular olarak ele alınmaktadır. Ayrıca Öğretim Programı'nın içeriğinde ele alınan konu başlıkları için öğretme öğrenme uygulamaları da önerilmiştir.*
- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nın içerik çerçevesi oluşturulurken oluşturulurken alana özgü geleneksel yaklaşımlar, öğrencilerin ihtiyaçları ve yeni gelişmeler temel alınmış; konular, öğrencilerin gelişimsel özelliklerine de dikkat edilerek uygun yaş/kademelere göre ele alınmaya çalışılmıştır. Bu noktada bir diğer husus da Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nda aynı sınıf seviyesin-de okutulacak olan din kültürü ve ahlak bilgisi, Peygamberimizin hayatı, temel dinî bilgiler, Kur'an-ı Kerim'in anlam dünyası derslerinde ele alınan konularda tekrara düşülmemesidir. Bununla birlikte öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin dikkate alınması amacıyla Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nın içeriği oluşturulurken hem önceki kademelerdeki ders içerikleri hem de ortaöğretim kademesindeki diğer derslerin içerikleri göz önünde bulundurulmuştur.*

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı* her sınıf düzeyinde dört temadan oluşmaktadır.

Öğrenme Kanıtları

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nın* ölçme ve değerlendirme uygulamaları bölümünde ölçme amacına ve öğrenme hedefine yönelik öğrenme kanıtları bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğretme öğrenme sürecinin etkililiğinin anlaşılması için önemli bir rol oynamaktadır. Bu açıdan ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğretme öğrenme sürecinde öğrenci gelişiminin takip edilmesi ve uygulanan öğretim yöntemlerinin etkililiğinin belirlenmesine rehberlik edecek şekilde tasarlanmıştır. Bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda bütün öğrenciler için aynı derecede geçerli bir ölçme ve değerlendirme aracından söz etmek mümkün değildir. Bu nedenle öğrenci performansının belirlenmesi için çeşitli ölçme araç ve yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıtı ihtiyaç duyulmaktadır.
- Program'da öğrencilerin performanslarının dikkate alınıp değerlendirilebileceği, öğrenciyi öğrenmeye motive edecek, öğretme öğrenme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu, zamana ve öğrenciye göre esneklik gösterebilen ölçme ve değerlendirme araçları kullanılmıştır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları yapılandırılırken bu uygulamaların Program'ın tüm bileşenleriyle uyum sağlamasına dikkat edilmiştir.
- Program'da verilen her öğrenme hedefine ilişkin en az bir öğrenme kanıtının sunulmasına çalışılmıştır. Değerler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme ve okuryazarlık becerileri öğretme öğrenme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.
- Program'da verilen ölçme ve değerlendirme araçları ve yöntemleri örnek niteliğindedir. Öğretmenler ve kitap yazarları ölçme amacına ve öğrenme hedefine uygun olmak koşuluyla farklı ölçme ve değerlendirme araçları kullanabilirler.
- Program'da ölçme-değerlendirme araç ve yöntemlerinin çeşitliliğine önem verilmiş, bunlara yönelik önerilerde bulunulmuştur. Öte yandan öğretmenlerin öğrenme hedefleri, içerik ve öğretme öğrenme uygulamaları doğrultusunda kendi yaklaşımlarını belirlemelerine olanak sağlanmıştır. Bu doğrultuda öğretmenler, ölçme ve değerlendirme uygulamalarında eşleştirme, boşluk doldurma, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, açık uçlu, kısa cevaplı, doğru-yanlış soru türleri, gözlem formları, kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrik) ve çalışma yaprakları gibi ölçme araçlarından yararlanabilir. Ayrıca öğrencilere duvar gazetesi hazırlama, blog yazısı yazma gibi performans görevleri verilebilir. Öz, akran ve grup değerlendirme formları aracılığıyla öğrencilerin değerlendirme sürecine etkin katılımı sağlanabilir.

Öğretme Öğrenme Uygulamaları

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nın* öğretme öğrenme uygulamaları bölümünde öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişiminin sağlanması ve bütüncül bireyler olarak yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda öğrenme hedeflerinin yıl boyunca gerçekleştirilmesiyle ilgili farklı öğrenme ortamları, öğretim yaklaşımları ve materyallerinin kullanımına yönelik örnek uygulamalara yer verilmiştir. Öğrenci merkezli etkinlikler aracılığıyla öğrencilerden ders kapsamında edindikleri bilgi, beceri ve değerleri çoklu bakış açısıyla ele almaları beklenmektedir.
- Öğretme öğrenme uygulamalarında öğrencilerin hem bağımsız öğrenmelerine hem iş birliği içinde çalışmalarına imkân tanıyan öğretim stratejileri (sunuş, buluş ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim) kullanılmalıdır. Bu stratejiler kapsamında kullanılacak öğretim yöntem ve teknikleri (anlatım, tartışma, örnek olay, problem çözme, bireysel çalışma, grup çalışması, beyin fırtınası, gösteri, soru-cevap, benzetim, müze gezisi, proje vb.) kullanılabilir. Bu bağlamda Öğretim Programı'nın öğretme öğrenme yaşantıları bölümünde öğretmenlere ve ders kitabı yazarlarına örnek olması amacıyla çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerine de yer verilmiştir.

- Öğrenme ortamları ve öğretim yaklaşımlarıyla birlikte görsel, işitsel, görsel-işitsel ve teknoloji destekli vasıtalarla öğrencilerin ilgili becerileri kazanmaları sağlanmalıdır. Öte yandan öğrenme hedefleriyle ilgili güncel konular; farklı tartışma teknikleri kullanılarak problem çözme, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileri ile ilişkilendirilerek sınıfa taşınmalıdır.
- Öğretme öğrenme uygulamaları, öğrencilerin çevreleriyle daha fazla etkileşime girerek zengin öğrenme yaşantıları edinmelerine olanak sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamlarının (sınıflar, okul kütüphaneleri, laboratuvarlar, beceri ve tasarım atölyeleri, okul bahçeleri vb.) yanı sıra okul dışı öğrenme ortamlarından da (dinî ve tarihî mekânlar, camiler, kütüphaneler, müzeler, millî parklar, kültür merkezleri, bilim ve sanat merkezleri, araştırma enstitüleri, resmî ve özel kurum ya da kuruluşlar, sergiler vb.) olabildiğince yararlanılmalıdır. Uygun okul içi veya okul dışı öğrenme ortamlarının oluşturulmasında öğrenme hedefinin kapsamı, öğrenci özellikleri, okul imkânları ve ekonomik olma gibi belirleyici unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital öğrenme ortamları ve uygulamaları (EBA, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından geliştirilen dijital platformlar, akıllı telefon ve tablet uygulamaları, çevrim içi paylaşım platformları vb.) ile ulusal ve uluslararası projeler imkânlar çerçevesinde öğrenme-öğretme süreçlerine dâhil edilmelidir. Bununla birlikte millî ve dinî günler, bayramlar, önemli olaylar ile belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin millî ve manevi bilinçleri geliştirilmelidir.
- Öğretme öğrenme uygulamalarında beceri edinimine önem verilmiştir. Öğrenme hedefleri doğrultusunda kavram, okuryazarlık ve sosyal-duygusal öğrenme becerileriyle birlikte ele alınan alan becerileri; içeriğin öğrenciler tarafından öğrenilmesi sırasında kullanılacak kuram, model, strateji, yöntem, teknik ve materyaller ile ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin belirlenmesinde önemli rol oynar. Örneğin sentezleme becerisinde kullanılacak ölçme değerlendirme araçları ile bilgi toplama becerisinde kullanılacak araçlar farklılık gösterecektir.
- Öğretme öğrenme uygulamalarında kavram öğretimine yönelik etkinlikler önemsenmiştir. Program'da soyut içeriği somutlaştırmak, olası kavram yanılgısı ve kargaşasının önüne geçmek, üst düzey akademik başarı sağlamak, doğru anlama ve öğrenmeye yardımcı olmak gibi nedenlerle kavram öğretim materyallerinin kullanılması istenmektedir. Bu sebeple öğretme öğrenme uygulamalarında öğrenme hedeflerine ve öğrenci özelliklerine uygun olarak kavram haritası, anlam çözümleme tablosu, Frayer diyagramı gibi materyallere yer verilmesi önerilmiştir. Öğretme öğrenme uygulamalarında değerler öğretimine yönelik önerilerde de bulunulmuştur. Öğretme öğrenme sürecinde değerlerin öğrencilere kazandırılması, uygun yer ve zamanda bu değerlerin edinilmesini sağlayacak yaşantıların oluşturulması ve öğrencilerin bu yaşantılara aktif olarak katılmasıyla gerçekleştirilmelidir. Öğretmenler, öğrenme hedefleriyle ilişkili olarak sunulan değerler dışında örtük program anlayışı aracılığıyla okul çevresindeki toplumsal ve kültürel özellikler ile öğrenci özellikleri gibi değişkenleri göz önünde bulundurarak Öğretim Programı kapsamında sunulan diğer değerlerin kazandırılmasına da öncülük etmelidir. Program'daki değerlere uygun öğretme öğrenme uygulamaları oluşturmanın yanında öğrencilerde değerlerin içselleştirilmesine de dikkat edilmeli, değerler eğitiminde farklı yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.
- Öğretme öğrenme uygulamalarında öğretmenler; gerektiğinde öğrencilere kaynaklık eden bir "uzman", öğrencilerin kendi öğrenmelerini izlemeye ve yönlendirmeye yardımcı bir "rehber" olmalı ve uygun öğrenme ortamlarını sağlamada etkin görev üstlenmelidir. Öğretmenler, öğrenme hedefine uygun köprü kurmalı; öğretim kuram, model, strateji, yöntem ve tekniğini belirlerken hem öğrencilerin bütüncül gelişimlerini hem de öğrenmelerin kalıcı ve etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla öğretme öğrenme süreçlerini zenginleştirmelidir. Bu doğrultuda öğrenme hedefleri ve öğrenci özelliklerini dikkate almak suretiyle öğretmenler; fotoğraf, musiki, hat gibi unsurlar ile geleneksel ve/veya modern sanat ürünlerini kullanmalıdır. Ayrıca öğretmenler öğrenme hedeflerine uygun olarak biyografi, hikâye, makale, mektup, şiir, deyiş gibi edebî türlerden faydalanmalıdır.
- Geleneksel ve çağdaş öğretim strateji, yöntem ve tekniklerinin yanı sıra düşün-eşleş-paylaş gibi alternatif öğretim tekniklerinden de yararlanılmalıdır. Bununla birlikte Program uygulanırken Türk dilinin doğru, etkili ve güzel kullanımını çerçevesinde ders içeriğine uygun kitap listeleri belirlenmeli; bu kitapların okunması konusunda öğrenciler özendirilmelidir.

- Öğretme öğrenme uygulamalarının gerçekleştirilmesinde temel dinî kaynakların kullanılması önemlidir. Bu bağlamda öğretme öğrenme uygulamalarında içerik çerçevesinin daha iyi aktarımına imkân veren ayet meallerine ve hadislerle yer verilmelidir. Ayet, ayet mealleri ve hadis metinleri seçiminde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan kaynaklar esas alınmalı, bunun yanı sıra literatürde kabul gören eserlere başvurulmalıdır. Ancak bu kaynaklar kullanılırken telif hakları ve etik kuralları göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital kaynakların kullanımı hususunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kurallara uyulmalıdır.

Farklılaştırma

- *Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı*nda farklılaştırma bölümü, her öğrencinin kendine özgü ilgi ve yeteneği ile öğrenme stillerini tanıyarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bölüm ders kitaplarında yer almayacaktır. Bu bölümde öğrencilerin bireysel farklılıkları ile esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarılma yaklaşımlarının ön plana çıkarılması hedeflenmektedir.
- Program; okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal gelişimleri ile bireysel farklılıkları dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Bu nedenle Program uygulanırken özel gereksinimli ve akranlarına göre farklı özellikleri olan öğrenciler için gereken esneklik gösterilmeli; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanmalı ve planlamalar yapılmalıdır.
- Farklılaştırma; zenginleştirme ve destekleme bölümlerinden oluşmaktadır. Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilmek için öğretmene yönelik önerilerin bulunduğu kısımdır. Destekleme ise öğretme öğrenme uygulamalarında zorluk yaşayan öğrencilere gerekli ek zaman ve desteğin verilebilmesi için öğretmene önerilerin sunulduğu bölümdür. Program'da zenginleştirme kapsamında mevcut öğretme öğrenme uygulamaları üzerine "konu, öğretme öğrenme süreci ve ölçme ve değerlendirme" açısından daha üst düzey etkinlikleri gerektiren bir yapı kurgulanmıştır. Desteklemede ise mevcut öğretme öğrenme uygulamalarına göre sadeleştirilmiş bir içerik belirlenmiş, konulara yönelik ek kaynaklara ve açıklamalara yer verilmiştir. Öğrencilerin bireysel olarak yapabilecekleri basit düzeyde etkinliklerin yanında öğretmeni ve akranlarıyla birlikte gerçekleştirebilecekleri orta düzeyde etkinlikler tasarlanmalıdır.

1.3. TEMA, ÖĞRENME HEDEFİ VE SÜRE TABLOSU

9. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Hedefi Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ	4	24	33
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	20	28
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	16	22
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	11	72	100

10. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Hedefi Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT	3	18	25
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	24	33
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	18	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	10	72	100

Öğretim programlarında okul temelli planlama için 10. sınıf düzeyinde belirlenen ders saatleri; okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi faaliyetlerin yanı sıra zümre öğretmenleri tarafından öğrencilerin meslek seçimi ve kariyer planlaması yapabilmeleri amacıyla onlara rehberlik edecek şekilde kullanılır. Bu kapsamda planlanan eğitim öğretim faaliyetleri, mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı bağlamında yürütülür.

11. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Hedefi Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANİYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT	5	8	11
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	34	47
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	18	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	12	72	100

12. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Hedefi Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANİYORUM	4	8	11
2. KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT	3	10	14
3. KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM	1	32	44
4. KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM	2	18	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
TOPLAM	10	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan; okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

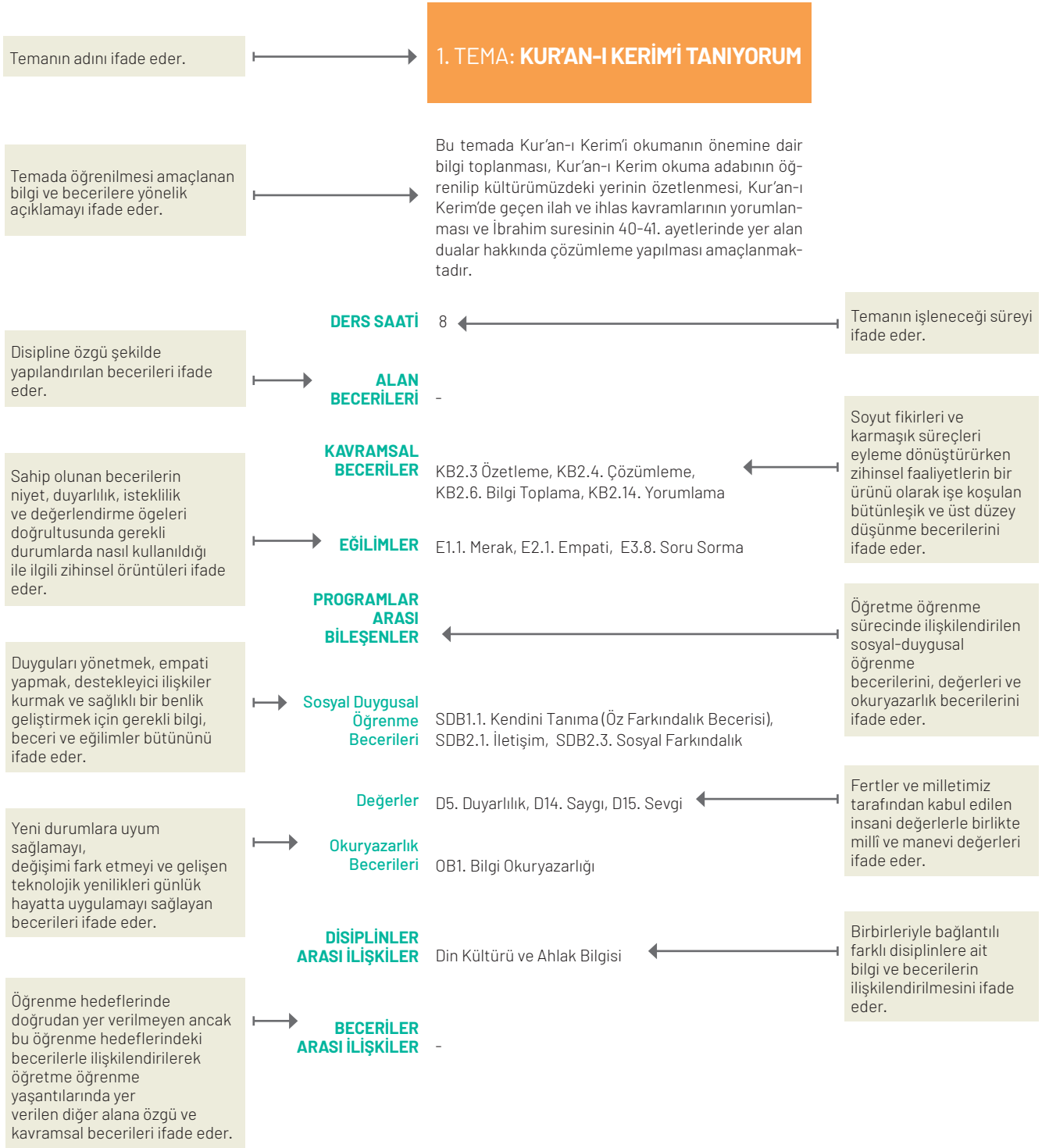
1.4. KUR'AN-I KERİM DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYISI*	KİTAP EBATLARI
Kur'an-ı Kerim Dersi 9. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 10. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 11. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 12. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm

* Forma sayıları alt ve üst sınır olarak belirlenmiştir. Ders kitabı belirlenen sınırlar arasında hazırlanabilir.

1.5. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) Öğretim Programı'nda her sınıf düzeyinde dört tema yer almaktadır. Temaların yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur.

Dersin kodu
Sınıf seviyesi
Tema numarası
Öğrenme hedefi numarası

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciyi kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.9.4.1. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini ezberleyebilme
 KK.9.4.2. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarını özetleyebilme
 a) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarını çözümler.

Öğrenme sürecinde ele alınan bölüm/konu/alt konuya ilişkin sınırları ifade eder.

Disipline ait başlıca genelleme, ilke veya anahtar kavramları ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Fatiha Suresi ve Anlamı
 Kevser Suresi ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

hamt, Kevser, tevhit

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme hedefleri; kontrol listesi, öz değerlendirme formu, eşleştirme, boşluk doldurma, yapılandırılmış grid, soruları, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türleri, gözlem formu, grup değerlendirme formu, analitik dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrenme hedeflerinin değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

Öğrenme hedefleri, eğilim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğretme öğrenme sürecini ifade eder.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin; Kur'an-ı Kerim alfabesinin kendi ana dillerindeki alfabe ile benzer olmadığını, bu alfabedeki harflerin seslendirilmesinde farklılıklar olduğunu ve Kur'an-ı Kerim okurken bazı kurallara uyulması gerektiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Önceki öğretme öğrenme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgi ve becerilerin değerlendirilmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilere, Kur'an-ı Kerim okumanın öneme ve hangi durumlarda Kur'an-ı Kerim okunduğuna dair sorular yöneltilir.
- Soru-cevap yöntemi kullanılarak öğrencilerin ilah ve ihlas kavramları ile ilgili ön bilgileri tespit edilir. Öğrencilerden günlük hayatta edilen dualara örnekler vermeleri istenir.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecini ifade eder.

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğretme öğrenme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğretme Öğrenme Uygulamaları

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ve fazileti hakkında eğitsel bir video izletilerek öğrencilerin, bu videodan edindikleri bilgiler ile önceki yaşantılarında edindikleri bilgiler arasında bağ kurulur.

KK.10.3.1

Öğrencilere içerik çerçevesinde yer alan surelerin ilk sayfası (116-121. ayetler) izletilir/dinletilir veya öğretmen tarafından okunur. Bu okuyuşta hareketle Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma ile tecvit kurallarının uygulanması arasındaki ilişkiye vurgu yapılır. Öğrenciler gayret gösterdikleri takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek motive edilir. Öğrencilerin yeteneklerine ve kapasitelerine ilişkin teşvik ve yönlendirmeler yapılarak öz güvenli bir şekilde harfleri seslendirmeleri ve öğrendikleri tecvit bilgilerini uygulamaları sağlanır (E.1.6).

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin çeşitli öğretme öğrenme yaşantılarını ifade eder.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğretme öğrenme yaşantılarını ifade eder.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğretme öğrenme yaşantılarını ifade eder.

Program'ın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

ÖĞRETİM YANSITMALARINI

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ORTAÖĞRETİM KUR'AN-I KERİM DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

9. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANİYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i okumanın önemine dair bilgi toplanması, Kur'an-ı Kerim okuma adabının öğrenilip kültürümüzdeki yerinin özetlenmesi, Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarının yorumlanması ve İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan dualar hakkında çözümlene yapılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.3 Özetleme, KB2.4. Çözümlene, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.1. Empati, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D5. Duyarlılık, D14. Saygı, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.1.1. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgi toplayabilme

- Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgiye ulaşmak için kullanacağı araçları belirler.*
- Belirlediği aracı kullanarak Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgileri bulur.*
- Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili bilgileri doğrular.*
- Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ile ilgili ulaşılan bilgileri kaydeder.*

KK.9.1.2. Kur'an-ı Kerim okumanın adabını öğrenme ve kültürümüzdeki yerini özetleyebilme

- Kur'an Kerim okumanın adabını öğrenir ve kültürümüzdeki yerini çözümler.*
- Kur'an Kerim okumanın adabını öğrenir ve kültürümüzdeki yerini sınıflandırır.*
- Kur'an Kerim okumanın adabını öğrenir ve kültürümüzdeki yerini kendi cümleleri ile ifade eder.*

KK.9.1.3. Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını yorumlayabilme

- Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını inceler.*
- Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını bağlamlarından kopmadan açıklar.*
- Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını, anlamı değiştirmeyecek şekilde kendi cümleleriyle ifade eder.*

KK.9.1.4. İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinde yer alan duaların içeriğini ve aralarındaki ilişkileri çözümleyebilme

- İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki dualarda verilen mesajları belirler.*
- İbrahim suresinin 40-41. ayetleri arasındaki ilişkiyi belirler.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim Okumanın Önemi
Kur'an-ı Kerim Okumanın Adabı ve Kültürümüzde Yeri
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: İbrahim Suresinin 40- 41. Ayetleri

Anahtar Kavramlar

dua, euzübesmele, hatim, ihlas, ilah, mukabele

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu, öğrenme günlüğü, çalışma yaprağı ve performans görevi aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramları ve İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki duaların mesajıyla ilgili yazılı veya görsel sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, ilişki kurma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan bir çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin günlük hayatta ve kılınan namazlarda; kandil geceleri, doğum, cenaze, düğün, asker uğurlaması gibi merasimler ve kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okunduğunu gözlemlediği; temel eğitim kapsamında aldığı din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında Kur'an-ı Kerim okumanın önemini ve kültürümüzdeki yerini bildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Kur'an-ı Kerim okuma adabını; kandil gecesini, doğum, cenaze, düğün ve asker uğurlaması gibi merasimlerde ve kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okunduğunu yansıtan görseller paylaşılır. Öğrencilere, kültürümüzde hangi durumlarda Kur'an-ı Kerim okunduğuna, Kur'an-ı Kerim okumanın önemine ve adabına dair sorular yöneltilir. Alınan cevaplardan hareketle öğrenme hedefi hakkında genel bir çerçeve oluşturulur.
- Soru-cevap yöntemi kullanılarak öğrencilerin ilah ve ihlas kavramları ile ilgili ön bilgileri tespit edilir. Öğrencilerden günlük hayatta edilen dualara örnekler vermeleri istenir.

Köprü Kurma Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ve fazileti hakkında eğitsel bir video izletilerek öğrencilerin bu videodan edindikleri bilgiler ile önceki yaşantılarında edindikleri bilgileri arasında bağ kurulur.

Öğretme Öğrenme Uygulamaları

KK.9.1.1

Kur'an-ı Kerim okumanın önemini ortaya koymak için gerekli olan dijital ve basılı materyaller belirlenir. Bu süreçte soru-cevap yöntemi kullanılabilir. Belirlenen materyallerden yararlanılarak öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın önemine dair bilgi edinmeleri sağlanır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi hakkında öğrencilere; geçerli ve güvenilir olan meal, tefsir ve hadisler ile ansiklopedi ve dijital kaynaklar aracılığıyla bilgi toplama görevi verilebilir. Yapılan çalışmalar gözlem formu ile değerlendirilebilir. Elde edilen bilgiler, adı geçen kaynakların ilgili bölümleri incelenerek doğrulanır. Kur'an-ı Kerim okumanın önemiyle ilgili ulaşılan bilgiler kaydedilirken öğrencilerin kısa bir metin yazmaları; afiş, broşür ya da duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir.

Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkileri, ibadetlerdeki yeri ve önemiyle ilgili öz farkındalıklarını artırmak için öğrenme günlükleri hazırlamaları istenir (**SDB1.1**). Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ele alınırken konu, din kültürü ve ahlak bilgisi disiplini ile ilişkilendirilir. Kur'an-ı Kerim okumanın insan hayatı üzerinde etkileri bulduğuna, insanın duygusal ve manevi ihtiyaçlarına cevap verdiğine dikkat çeken hadisîşerifler aracılığıyla öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i okuma ile ilgili kendi duygu, düşünce ve ihtiyaçlarının farkında olmaları sağlanır (**D5.1**). Öğrencilerden, elde ettikleri bilgilerden hareketle Kur'an-ı Kerim okumanın insanın manevi ve ruhsal gelişimine etkileriyle ilgili bir blog yazısı yazmaları istenebilir. Blog yazıları, bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

KK.9.1.2

Öğrencilere, Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ile ilgili ve Kur'an-ı Kerim'in okunduğu durum ve zamanları tespit etmeye yönelik sorular sorulur. Alınan cevaplar doğrultusunda Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ve kültürümüzdeki yeri ile ilgili bilgiler ortaya konur. Ezübesmele, mukabele ve hatim kavramları açıklanır. Bu bilgilerden hareketle öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okumanın adabı ve kültürümüzdeki yeri ile ilgili çözümlene yapmaları istenir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okumanın kültürümüzdeki yeri ile ilgili bireysel veya grup olarak kavram haritası oluşturmaları istenir. Hazırlanan kavram haritaları sınıf ortamında paylaşılır. Paylaşılan bilgiler değerlendirilerek tek bir kavram haritasına dönüştürülür. Yapılan çalışmalar incelenip grup değerlendirme ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Verilen dönütler, öğrenme hedeflerine odaklı olmalı ve karşılaştırma içermemelidir. Konuyla ilgili elde edilen bilgilerden ve yapılan çözümlenmelerden hareketle öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın adabını ve kültürümüzdeki yerini kendi cümleleri ile ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilerden konuyla ilgili sunum/afiş/duvar gazetesi hazırlamaları istenir. Kültürümüzde ramazan ayı, kandil geceleri, düğünler, cenaze merasimleri ve asker uğurlama törenlerinde Kur'an-ı Kerim okunması örneklerinden hareketle öğrencilerin toplumun sahip olduğu değerlerin farkında olarak bu değerleri önemsemeleri sağlanır **(SDB2.3)**. Öğrencilerin, dinî ve kültürel merasimlerdeki etkileşimin insanların iletişimine olan katkılarını bir etkinlik yoluyla değerlendirmeleri sağlanır **(SDB 2.1)**. İlgili etkinlik aracılığıyla öğrenci, öğrenme ve keşfetme arzusu duyarak kendi kültürü hakkında sorular sorar **(E3.8)**. Toplumun Kur'an-ı Kerim'e verdiği değeri ve Kur'an-ı Kerim okuma adabını yansıtan somut davranış örnekleri üzerinden millî ve manevî değerlere duyarlı ve saygılı olunması gerektiği vurgulanır **(D14.4.)**.

KK.9.1.3

Kur'an-ı Kerim'deki ilah kavramı Nahl suresinin 20-22, Kasas suresinin 88, Zümer suresinin 3 ve Casiye suresinin 23. ayetlerinden; ihlas kavramı ise Araf suresinin 29, Zümer suresinin 2, Hicr suresinin 39-40. ayetlerinden hareketle incelenir ve ilgili kavramların genel çerçevesi belirlenir. Bu kavramlar, ayetlerdeki bağlamlarından koparılmadan açıklanır. Öğrencilerin, sözü edilen kavramların günlük dildeki kullanımlarını ve anlamlarını kendi cümleleriyle ifade etmesine imkân tanınır. İlah ve ihlas kavramlarının belirtilen ayetler dışında Kur'an-ı Kerim'de başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanır. Öğrencilerin keşfetme, araştırma ve anlama arzusundan hareketle bu etkinlik çerçevesinde onlardan ilgili ayetleri bulmaları istenir **(E.1.1)**. Ayetler ilah ve ihlas kavramlarına göre sınıflandırılır. Öğrencilerin elde edilen bilgiler arasındaki ilişkileri ortaya koymaları ve kaydetmeleri sağlanır **(OB1)**. İlah ve ihlas kavramları ele alınırken bu kavramlar din kültürü ve ahlak bilgisi disiplini ile ilişkilendirilir. Kur'an-ı Kerim'de geçen ilah ve ihlas kavramlarını yorumlayabilme becerisini ölçmek için iş birlikli çalışma yöntemi kullanılarak öğrencilerden bu kavramlarla ilgili Frayer diyagramı oluşturmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar galeri yürüyüşü tekniği ile incelenip grup değerlendirme ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Verilen dönütler, öğrenme hedeflerine odaklı olmalı ve karşılaştırma içermemelidir.

KK.9.1.4

İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinin meali öğrencilerle paylaşılır. İlgili ayetlerin içeriğinden hareketle dua kavramı açıklanır. Bu duaların kim tarafından, hangi amaçla ve hangi bağlamda edildiği ortaya konularak duaların içeriği ve ayetler arasındaki ilişki belirlenir. Ayetlerdeki duaların içeriğinden hareketle konuşma halkası tekniği kullanılarak öğrencilere "Kendiniz, yakınlarınız, ülkeniz ve bütün inananlar için nasıl dua edersiniz?" sorusu yöneltilir. Dua etmenin önemi ele alınırken konu din kültürü ve ahlak bilgisi disiplini ile ilişkilendirilir. Öğrenci; ailesinin, çevresindeki diğer bireylerin ve başkalarının yaşadıklarına duyarlılık gösterip onlar için dua eder (**E2.1**).

Başkaları için edilen duanın sevgiyi ifade etmenin yollarından biri olduğu dile getirilir. Bu amaçla öğrencilerin sevdiğilerine karşı özverili olmaları ve onlar için dua etmelerinin önemi vurgulanır. Öğrencilerden bir dua metni oluşturmaları ve ilgili metin üzerinden sevdiğileri için dua etmeleri istenir (**D15.4.**).

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. İzleme veya değerlendirme amacıyla yapılan öğrenci çalışmalarına ve öz değerlendirme formlarına EBA portfolyoda yer verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere, öğrenme özelliklerine uygun bir ürün ortaya koymaları için ilah ve ihlas kavramlarının anlamları konusunda güvenilir ve geçerli olan ansiklopedilerden ve tefsir kaynaklarından araştırma ödevi verilebilir. İstekli öğrencilere İbrahim suresinin 40-41. ayetlerindeki duaları ve anlamlarını ezberlemeleri ve doğru telaffuz etmeleri için rehberlik yapılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilerden İbrahim suresinin 40-41. ayetlerinden hareketle anne babası, akrabaları ve inananlar için nasıl dua edebileceklerini kendi cümleleri ile sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ

Bu temada Kur'an-ı Kerim harflerinin özelliklerinin tanınması, bu harflerin hareketlerle okunması, okunuşla ilgili özel durumların, med ve med çeşitlerinin belirlenerek seslendirilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Seslendirme

EĞİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Öz Güven/Kendine Güvenme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.9.2.1. Harfleri seslendirebilme
- KK.9.2.2. Harfleri harekeler ile seslendirebilme
- KK.9.2.3. Okunuşla ilgili özel durumları seslendirebilme
- KK.9.2.4. Uzatma (med) ve çeşitlerini seslendirebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Harfler ve Özellikleri
Harflerin Okunuşu
Okunuşla İlgili Özel Durumlar
Uzatma (Med) ve Çeşitleri

Anahtar Kavramlar

hareke, hurufumukattaa, kamerî harf, mahreç, med, şemsî harf, tecvit

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının uygulanması ile ilgili öğrenme günlükleri tutmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde düzen, kapsam, yorumlama, duygu ifadesi ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bu çalışmada ayrıca öğrenci yansıtmasını içeren öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Tema sonunda tanılayıcı dallanmış ağaç, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan bir çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin; Kur'an-ı Kerim alfabesinin kendi ana dillerindeki alfabe ile benzer olmadığını, bu alfabedeki harflerin seslendirilmesinde farklılıklar olduğunu ve Kur'an-ı Kerim okurken bazı kurallara uyulması gerektiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Arap alfabesi veya Arapça yazı örnekleri gösterilerek onların alfabe ve yazılarla ilgili ön bilgileri gözlemlenir. Kur'an-ı Kerim okumayı bilen öğrenci olup olmadığı sorularak öğrencilerden Kur'an-ı Kerim okumayı bilen ve bilmeyen öğrenciler tespit edilir. Tema konularından olan harfleri tanıma, harflerin okunuşu, okunuşla ilgili özel durumlar ile med çeşitleri hakkında öz değerlendirme formu aracılığıyla öğrencilerin hazır bulunuşlukları belirlenir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in güzel okuma kurallarına uygun olarak okunduğu eğitsel bir video izlenir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak cevaplar alınır. Harflerin mahreçlerini seslendirme ve tecvit kuralları ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konur. Öğrencilere güzel ve kuralına uygun okunan Kur'an-ı Kerim ayetleri dinlediklerinde neler hissettikleri, çevrelerinde Kur'an-ı Kerim'i kurallarına uygun bir şekilde okuyan insanların olup olmadığı sorularak ilgili konu öğrencilerin yaşantılarıyla ilişkilendirilir. Her dilin alfabesinin seslendirilmesinde birtakım kuralların bulunduğu dile getirilerek öğrencilerin eğitim yaşantılarındaki diğer bilgilerle bağ kurulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.9.2.1**

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri ve bu harflerin isimlerini tanıtan bir video izlenir. Alfabedeki harflerin isimleri öğretmen tarafından seslendirilir. Öğrenciler bilişsel çıracılık yöntemiyle harfleri tekrar eder. Hem birey hem de grup olarak seslendirme çalışmaları yapılır. Öğrencilerin, Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri öğrenirken bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler bire bir veya grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurarlar (**SDB2.2**).

Seslendirme çalışmaları sırasında alfabedeki harflerin farklı telaffuzları ve nitelikleri olduğu ifade edilerek mahreç kavramı açıklanır. Kur'an-ı Kerim'i mahir bir okuyucu anlamına gelen fem-i muhsinden öğrenmenin önemine değinilir. Öğretmen rehberliğinde veya görsel videolar kullanılarak harflerin mahreçleri, kalın ve ince harflerin seslendirilmesi ile ilgili uygulamalar gerçekleştirilir. Bu süreçte harflerin mahreç yerlerini, ağız ve ses yoluyla çıkış bölgelerini yansıtan görseller paylaşılır. Öğrenciler, harfleri tanıma ve mahreçlerine göre seslendirme uygulamaları ile desteklenir. Öğrencilerin, mahreç ve seslendirme çalışmalarını aynı biçimde ve düzende sürdürme yönündeki tutumlarını devam ettirmeleri beklenir (**E1.3**). Öğrencilere harflerin tek başlarına yazılış usulleri uygulamalı olarak gösterilir. Harflerin tek başlarına yazımıyla ilgili çalışmalar yapılır. Harflerin başta, ortada ve sonda yazılışları görsel materyaller aracılığıyla verilir. Öğrencilere, harflerin başta, ortada ve sonda yazılışları ile ilgili uygulamalar yaptırılır. Çalışma yaprakları veya etkileşimli tahta uygulamaları aracılığıyla harflerin hem müstakil hem de başta, ortada ve sonda yazılışları pekiştirilir. Öğrencilere, etkili ve zamanında dönütler verilir.

Öğrencilerin harfleri tanıma, seslendirme ve harflerin mahreçlerine yönelik uygulamaları; dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.9.2.2

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflerin tamamının sessiz olduğu ve bu harflerin seslendirilmesini sağlayan bazı özel işaretlerin bulunduğu ifade edilir. Harflerin üstünde veya altında bulunan bu özel işaretlerin, bunların sesli okunmasını sağladığı dile getirilerek hareke kavramı verilir. Bu hareketlerin üstün, esre ve ötre olduğu belirtilir. Türk dili ve edebiyatı disiplini ile ilişki kurularak hareketlerin dilimizdeki sesli harflerin yerini tuttuğu vurgulanır. Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflerin okunmasında farklı fonksiyonlar icra eden cezim (sükûn), şedde, tenvin ve asar-çeker gibi diğer işaretlere yer verilir. Elif, vav ve ya harflerinin harekesiz yazılması durumunda bunların kendilerinden önceki harfleri uzatma işlevi gördükleri vurgulanarak med kavramı açıklanır. Harekeler ve med harfleri ile bu harflerin seslendirilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Harflerin hareketlerle seslendirilmesine yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin, dijital ortamdaki kaynakları tanıyıp kullanarak geçerli ve güvenilir genel erişim ağlarında yer alan elifba uygulamalarından yararlanmaları sağlanır (**OB2**).

KK.9.2.3

Kur'an-ı Kerim okumada özel bazı kelimelerin olduğu vurgulanarak elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kavramları, okunmayan elif ile ilgili okuyuş kuralları üzerinde durulur. Elif lâm takısının okunuşu işlenirken şemsî ve kamerî harf kavramları verilir. Hurufumukattaa kavramı Kur'an-ı Kerim'den örnekler verilerek açıklanır. Bu konularla ilgili öğretmen rehberliğinde öğrencilere uygulamalar yaptırılır. Okunuşla ilgili özel durumlara yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

Güvenilir ve geçerli genel erişim ağlarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanır. Harflerin seslendirilmesi, mahreçleri ve okunuşuna dair uygulamalar esnasında karşılaşılabilecekleri güçlüklerle ilgili, öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in güzel okuma kurallarına uygun olarak okunduğu bir video izletilir veya dinletilir. Bu video üzerinden bir etkinlik tasarlanır. Etkinlik sonunda öğrencilere sabırla ilgili atasözü/özdeyiş ve deyim örnekleri verilerek onların zorlukların üstesinden gelebilecek yeterlilikte oldukları, güçlükleri aşmak için istikrarlı olmaları, azimli davranmaları ve çalışmalarında sebat etmeleri gerektiği vurgulanır (D12.3.).

KK.9.2.4

Bir edebî metnin düz okunuşuyla noktalama işaretleri, tonlama ve vurgu değerlerine uygun okunuşu arasındaki fark Türk dili ve edebiyatı disiplini ile ilişkilendirilerek ortaya konur. Doğru okunuşun seslendirme ve metnin anlaşılmasına etkisi üzerinde durulur. Kur'an-ı Kerim'in kuralına uygun olarak okunması ile belli bir kurala dayalı olmadan okunmasının farkı vurgulanarak tecvit kavramı verilir. Med çeşitlerinden tabii, muttasıl ve munfasıl med konuları ele alınır. Türkçenin günlük kullanımında bazı hecelerin uzun bazılarının ise kısa sesli okunduğundan hareketle Kur'an-ı Kerim'in okunuşunda da hecelerin benzer özelliklerinin bulunduğu dikkat çekilir. Türkçeden farklı bir fonetiği olan Kur'an-ı Kerim'in dilinin pek çok uzun sesli heceye sahip olduğu belirtilerek med sebeplerine (hemze ve sükûn) değinilir. Med çeşitleri sınıflandırılarak medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl konuları örnekleriyle birlikte işlenir. Farklı örnekler üzerinde uygulama yapılarak konu pekiştirilir. Geçerli ve güvenilir genel erişim ağlarında yer alan dijital elifba uygulamalarından yararlanır. Öğrencilere çalışmalarını geliştirme ve iyileştirme imkânı verilir. Med çeşitleri ile ilgili bir seslendirme etkinliği tasarlanarak uygulama sırasında öğrencinin öğretmenini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemesi, bu süreçte öğrendiği bilgilerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmesi ve grup iletişimine katılması sağlanır (SDB2.1). Öğrencilerin; öz güvenli bir şekilde harfleri tanımaları, seslendirme ve med çeşitleri konularında öğrendikleri bilgileri uygulayabileceklerine dair yeteneklerine ve kapasitelerine ilişkin teşvik ve yönlendirmeler yapılır (E.1.5).

Öğrencilerin; Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl konularını öğrenme düzeyi, yüzünden okuma yöntemi kullanılarak dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile ölçülebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler seviyelerine uygun çalışma sayfaları, güvenilir ve geçerli dijital içerikler ile desteklenebilir. Öğrencilere, kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığının *Braille Kur'an-ı Kerim Elif-Bâ'sı* isimli kitabı kullanılabilir. İşitme engelli öğrenciler için ise Diyanet İşleri Başkanlığının *İşitme Engellilere Özel Elif-Bâ* isimli kitabı kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Al-i İmran suresinin 1-15. sayfaları (1-115. ayetler) ile Yasin suresinin 1-6. sayfalarının (1-83. ayetler) usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte ilgili sayfaların okunması sırasında Kur'an-ı Kerim okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 20

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Yüzünden Okuma

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.3.1. Al-i İmran suresinin 1-15. sayfalarını (1-115. ayetler) ve Yasin suresinin 1-6. sayfalarını (1-83. ayetler) usulüne uygun yüzünden okuyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Al-i İmran Suresi 1-15. Sayfalar (1-115. Ayetler)
Yasin Suresi 1-6. Sayfalar (1-83. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

-

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; kontrol listesi, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden; performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 1-15. sayfaları veya Yasin suresinin 1-6. sayfalarındaki medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içerisinde araştırma süreci, doğruluk, düzen, sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin, Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri tanıdıkları, bu harflerin çıkış yerlerini bildikleri, Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl konularını öğrendikleri, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuyabildikleri, sure ve ayet kavramlarını temel eğitim seviyesindeki din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinde öğrendikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerden bazı bölümler okutulur. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulur.

Köprü Kurma

Harflerin mahreçlerini seslendirme ve Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına göre yüzünden okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konur.

Günlük hayatta, namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak hayatla bağ kurulur. Kur'an-ı Kerim okumanın kendilerine neler hissettirdiği sorularak öğrencilerde farkındalık oluşturulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.9.3.1**

Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğu ifade edilerek ibadetlerde abdestli olmanın gereği üzerinde durulur. Abdestin temizliğe katkısını ortaya koyan hadis örnekleri üzerinden öğrencilere; kişisel temizliğe önem vermenin insanın kendisine ve dinî değerlere saygı duyma, çevre temizliğine dikkat etmenin ise yaşam kalitesine katkıda bulunma anlamına geldiği vurgulanır (**D18.1.3.**). Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası etkileşimli tahtadan izletilir, dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Öğrencilere daha önce öğrendikleri tecvit kurallarını uyguladıkları takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek motivasyon sağlanır. Kur'an-ı Kerim'i okumaya geçen öğrencilere satır satır yüzünden okuma çalışmaları yaptırılır. İlgili satırlar kelime kelime veya birkaç kelime olarak koro hâlinde talim edilebilir. Aynı satırlar öğrencilere yeteri kadar tekrar ettirilir. Öğrencilerin akıcı bir okuyuşa ulaştıkları tespit edildikten sonra okutulan miktar artırılarak yüzünden okuma çalışmalarına devam edilir. Öğrencilerin okuma durumuna göre önce yarım sayfaya ardından bir sayfaya geçilir. İlgili sayfalar üzerinde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilerin derse hazırlıklı gelmeleri istenir. Görev bilincine sahip olmanın ve sorumlulukları zamanında yerine getirmenin önemine dikkat çekilir (**D16.3.**). Gerekli zamanlarda öğrencilerin, kendi içlerinde yardımlaşarak gruplar hâlinde çalışmaları ve birbirlerini dinleyerek ekip çalışması yapmaları sağlanır (**SDB2.2**). Öğrencileri yüzünden okuma uygulamalarına zorlamadan sınıftaki her öğrenciye arkadaşlarının haklarına saygılı olmak koşuluyla yüzünden okuma yapma fırsatı tanınır (**E.2.3**).

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma düzeyi gelişen öğrencilere "süre tutarak okuma etkinliği" yaptırılır. Bu etkinlik çerçevesinde öğrencilerin yeni hedefler belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, öz değerlendirme bulunmaları ve kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır (**SDB1.2**). Öğrencilerin; Kur'an'ı Kerim'i yüzünden okuma çalışmaları sırasında bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri, belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri için zihinsel ve bedensel yetilerini en iyi düzeyde kullanmaları sağlanır (**E3.2**). Öğrencilerin, Al-i İmran suresinin 1-15. ve Yasin suresinin 1-6. sayfalarını Diyanet İşleri Başkanlığına ait geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarından dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**).

Al-i İmran suresinin 1-15. sayfaları ve Yasin suresinin 1-6. sayfalarının yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme Öğrencilere, kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için bilişsel çıraklık yöntemi ile sure ezberleme çalışmaları yaptırılabilir.

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanılarak Al-i İmran suresinin 1-15. sayfaları ile Yasin suresinin 1-6. sayfalarını dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin ezbere okunması, bu surelerin anlamlarıyla ilgili özetleme yapılması amaçlanmaktadır. Bu surelerin ezbere okunması sırasında Kur'an-ı Kerim'i okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 16

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Ezberleme, KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB3.2. Esneklik

Değerler D7. Estetik, D9. Merhamet

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.4.1. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerini ezberleyebilme

KK.9.4.2. Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarını özetleyebilme

a) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarını çözümler.

b) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinde yer alan konuları sınıflandırır.

c) Fatiha, Kevser, İhlas, Fil ve Kureyş surelerinin anlamlarını yorumlar (Kendi cümleleri ile ifade eder.).

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Fatiha Suresi ve Anlamı

Kevser Suresi ve Anlamı

İhlas Suresi ve Anlamı

Fil Suresi ve Anlamı

Kureyş Suresi ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

hamt, Kevser, tevhit

ÖĞRENME

KANITLARI

(ÖLÇME VE

DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; kontrol listesi, öz değerlendirme formu, eşleştirme, boşluk doldurma, yapılandırılmış grid, kısa cevaplı ve açık uçlu sorular, gözlem formu, grup değerlendirme formu, analitik dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden; performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik olarak iş birliğine dayalı çalışma yöntemiyle duvar gazetesi, afiş veya poster hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içerisinde verilerin toplanması, verilerin düzenlenmesi, özgünlük, yorumlama ölçütleri bulunan analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik ölçme ve değerlendirme; açık uçlu, kısa cevaplı, yapılandırılmış grid, eşleştirme ve boşluk doldurma soru türleri ile yapılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin isimlerini bildikleri, bu sureleri ve surelerin anlamlarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviyesinde aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duydukları veya dinledikleri; bazı öğrencilerin ise bu sureleri ezberden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerle içerik çerçevesindeki surelerin isimleri paylaşılır. Öğrencilere bu surelerden hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının bunu gerçekleştirebildiği tespit edilir. Öğrenciler, sureleri ezberleme düzeylerine göre sınıflandırılır. Daha sonra öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-cevap yöntemi ile belirlenir.

Köprü Kurma

İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerden biri dinlenir veya izlenir. Öğrencilere bu ezberleme okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınır. Harflerin mahreçlerini seslendirme ve tecvit kuralları ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konur. İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerin aynı zamanda beş vakit namazda okunduğu vurgulanarak öğrencilerde bu sureleri doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulur.

Öğretme Öğrenme Uygulamaları **KK.9.4.1**

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu; namazlarda okunan sure, ayet ve duaların ezberden okunduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek sureler sınıfta öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek birkaç defa okunur veya bu sureler öğrencilere dijital yollarla dinletilir, izletilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma seviyeleri geliştirilerek sure ezberlemeye zemin hazırlanır. Ezberlenecek sureyi doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için onlara yeteri kadar yüzünden okuma yaptırılır. Öğrenciler ezber çalışması yaparken uygulanacak yöntem ve teknikler hususunda bilgilendirilir; karşılaşılabilecekleri zorlukları aşmaları için motivasyon, çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusu ile ilgili öğrencilerde farkındalık oluşturulur **(E1.3)**.

Öğrencilerden sure ezberleme çalışmalarında karşılaşılabilecekleri zorlukları yazmaları istenir. Alınan cevaplar sınıf ortamında paylaşarak öğrencilerle birlikte değerlendirilir. Öğrencilere; bu zor durumlarla baş edebilmek için alternatif çözüm yolları bulabilecekleri, güçlüklerle baş etmek için çaba göstermeleri gerektiği ve buldukları çözüm yollarını uygulamalarının önemi vurgulanır **(SDB.3.2)**.

Ezberlenecek sureler koro hâlinde talim edilerek öğrencilerin derse katılımları sağlanır. Koro okuyuşu sırasında öğretmen, okunan kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tahrir yöntemi ile tekrar ettirir. Ezberlenecek sure, koro okuyuşu sonunda ayet ayet veya bir bütün olarak bazı öğrencilere okutulur. Öğrencilere; harflerin mahreçlerine, telaffuzlarına ve tecvit kurallarına uygun bir kıraat örneği dinletilir. Bu okuyuştan hareketle güzel bir tilavetin önemine, kıraat kültürünü koruyup geliştirmenin gerekliliğine ve Kur'an'ı Kerim'i güzel okumanın insanın duygu dünyasına yaptığı katkıya, ruhsal gelişimini desteklemesine vurgu yapılır **(D7.3.)**.

Ezberlenecek sureler geçerli ve güvenilir dijital içeriklerden temin edilir. Bu içerikleri öğrencilerin sınıfta dinlemeleri sağlanır.

Öğrencilerden eğitim ortamı dışında da ezberlenecek sureleri dinlemeleri istenir. Sure ezberlerinin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sureyi ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin, dijital ortamdaki geçerli ve güvenilir kaynakları tanıyıp Diyanet İşleri Başkanlığına ait genel erişim ağlarından yararlanmaları sağlanır **(OB2)**. Tema içeriğindeki surelerin ezberden okunması ve seslendirilmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi ve gözlem formları aracılığıyla değerlendirilebilir.

KK.9.4.2

İçerik çerçevesindeki surelerin ezberlenme süreci tamamlandıktan sonra anlamları ele alınır. Öğrencilere ezberlenecek surenin içeriği ile ilgili bilgileri olup olmadığı veya anlamını okuyup okumadıkları sorularak onlardan cevaplar alınır. Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanılarak surenin anlamı ile ilgili bilgi toplanır. Surenin meali, etkileşimli tahtadan veya elektronik erişim araçlarından verilerek anlamına dair çözümlenmeler yapılır. Surede anlatılan konu ve olaylar sınıflandırılır. Öğrencilerden surenin anlamını kendi cümleleri ile aktarmaları istenir. Fatıha suresinin anlamı işlenirken Yüce Allah'ın Rahman ve Rahim isimleri üzerinden merhamet konusuna değinilir. Merhamet konusuna vurgu yapan hadis, şiir, atasözü örnekleri üzerinden öğrencilere; insanlara ve diğer canlılara karşı vicdanlı, şefkatli, duyarlı ve sorumlu olmaları gerektiği vurgulanır **(D9.1-3.)**.

Surelerin anlamları ele alınırken ilgili surelerde geçen hamt, Kevser ve tevhit kavramları işlenir. Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

Tema sonunda ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik ölçme ve değerlendirme; yapılandırılmış grid, açık uçlu, kısa cevaplı, eşleştirme ve boşluk doldurma soru türleri ile yapılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları ve ezber becerilerini geliştirmeleri için onlara Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırşerifler ezberletilebilir. Öğrenciler, surelerin anlamları ile ilgili derinleşmeleri için geçerli ve güvenilir tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler için bilişsel çıraklık yöntemiyle sure ezberleme çalışmaları yapılabilir. Ezberleme güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerle desteklenebilir. Öğrencilerden Fatıha suresi ile ilgili temel bilgilerin yer aldığı bilgi kartları oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

10. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili sorgulama, Kur'an-ı Kerim'i anlama adımlarına dair karşılaştırma, Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramları hakkında yorumlama ve Taha suresinin 25-28. ayetlerinde yer alan dualara ilişkin çözümleme yapılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi), SDB2.1. İletişim

Değerler D8. Mahremiyet

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.1.1. Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemini sorgulayabilme

- Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında sorular sorar.*
- Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında bilgi toplar.*
- Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemini tanımlar.*
- Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuma ile ilgili topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.*
- Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuma ile ilgili topladığı bilgilerden çıkarım yapar.*

KK.10.1.2. Kur'an-ı Kerim'i anlama adımlarını karşılaştırabilme

- Tercüme, meal ve tefsir kavramlarına ilişkin özellikleri belirler.*
- Tercüme, meal ve tefsir kavramlarının özelliklerine ilişkin benzerlikleri listeler.*
- Tercüme, meal ve tefsir kavramlarının özelliklerine ilişkin farklılıkları listeler.*

KK.10.1.3. Kur'an-ı Kerim'de yer alan Rab ve iffet kavramlarını yorumlayabilme

- Kur'an-ı Kerim'de yer alan Rab ve iffet kavramlarını inceler.*
- Kur'an-ı Kerim'de yer alan Rab ve iffet kavramlarını bağlamlarından kopmadan açıklar.*
- Kur'an-ı Kerim'de yer alan Rab ve iffet kavramlarını doğru anlamını değiştirmeyecek şekilde kendi cümleleriyle ifade eder.*

KK.10.1.4. Taha suresinin 25-28. ayetlerinde yer alan duayı çözümlayebilme

- Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki duanın içeriğini belirler.*
- Taha suresinin 25-28. ayetleri arasındaki ilişkileri belirler.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Anlayarak Okumak
Kur'an-ı Kerim'i Anlama Adımları
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: Taha Suresi, 25-28. Ayetler

Anahtar Kavramlar

iffet, meal, tefsir, tercüme, Rab

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; anlam çözümlene tablosu, çalışma yaprağı, analitik ve bütüncül dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, akran değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden; performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'de geçen Rab ve iffet kavramları ve Taha suresinin 25-28. ayetlerinde geçen duaların içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde amaca uygunluk, ilişki kurma, anlatım, özgünlük, sunma ölçütleri bulunan analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. İzleme veya değerlendirme amacıyla yapılan öğrenci çalışmalarına ve öz değerlendirme formlarına EBA portfolyoda yer verilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın önemini bildikleri; tercüme, meal ve tefsir terimleri ile ilgili genel bir bilgi sahibi oldukları, günlük hayatta kullanılan Rab ve iffet kavramlarından haberdar oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere, Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında sorular yöneltilir. Ardından öğrencilerin konu ile ilgili paylaşımlarda bulunmalarına fırsat tanınır. Kur'an-ı Kerim'i anlamada tercüme, meal ve tefsirlerin önemine ilişkin genel bir çerçeve oluşturulur. Öğrencilere Rab ve iffet kavramları hakkında sorular sorularak onların ön bilgileri belirlenir. Öğrencilerden günlük hayatta edilen dualara örnekler vermeleri istenerek onların dualar hakkındaki bilgileri tespit edilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili manzum veya mensur edebî bir metin öğrencilerle paylaşılır. Bu metinden hareketle öğrenciler, öğrenme ve keşfetme arzusu ile kültürümüzdeki Kur'an-ı Kerim okuma alışkanlıkları hakkında sorgulamalar yapmaya yönlendirilir (**E3.8**).

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i anlamanın sosyal yaşamda karşılaşılan durumları kavramada etkisinin olduğu belirtilir. Meal ve tefsir okumanın önemi vurgulanarak öğrencilerin tema içeriği ile günlük yaşam arasında köprü kurmaları sağlanır. Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki içerikten hareketle duanın insan hayatında olumlu bir etkiye sahip olduğu belirtilerek öğrencilerde dua etme ile ilgili farkındalık oluşturulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları

KK.10.1.1

Vızıltı grupları tekniği uygulanarak Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacı belirlenir. Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili beyin fırtınası yapılarak öğrencilerin konu hakkında düşüncelerini ifade etmelerine imkân tanınır. Öğrencilerden, örnek metinlerden hareketle konuyla ilgili bilgi toplamaları ve Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında tanımlamalarda bulunmaları istenir. Yapılan tanımlamalar listelenir, bu tanımlamaların doğruluğu tartışma yöntemiyle değerlendirilerek öğrencilerin; Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuma konusuna merak duygusuyla ön yargısız, saygılı bir şekilde, farklı açılardan bakabilmeleri sağlanır (**E3.5**). Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amaçları vurgulanarak, onu anlayarak okumanın önemi din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin içeriğiyle ilişkilendirilerek ele alınır. Bidat ve hurafelerden uzak bir din anlayışının oluşması için doğru bilgiyi birincil kaynaklardan öğrenmenin ve Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili çıkarımlar yapılır.

Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın insan hayatına etkileri ile ilgili blog yazısı yazmaları istenebilir. Blog yazıları bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

KK.10.1.2

Öğrencilere matbu veya dijital olarak tercüme, meal ve tefsir örnekleri gösterilir ve öğrencilerin bunları incelemelerine fırsat tanınır. Bu etkinlikten hareketle öğrencilerden tercüme, meal ve tefsir kavramlarının özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu kavramlar ve özellikleri ile ilgili gerekli açıklamalar yapılarak öğrenciler desteklenir. Öğrenciler üç gruba ayrılarak onlardan tercüme, meal ve tefsirin benzerlik ve farklılıklarını tespit etmeleri ve bunları listelemeleri istenir. Bu etkinlik aracılığıyla öğrencilerin; başkalarını etkin şekilde dinlemeleri, duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri, etkileşime ve grup iletişimine katılmaları sağlanır **(SDB2.1)**.

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i anlama adımlarından olan tercüme, meal ve tefsirin benzerlik ve farklılıklarını ortaya koyan sunum, poster ve afiş çalışmaları yaptırılabilir. Yapılan çalışmalar değerlendirme formları aracılığı ile değerlendirilebilir. Tercüme, meal ve tefsirin benzerlik ve farklılıklarını belirlemeye yönelik olarak anlam çözümlene tablosu kullanılabilir.

KK.10.1.3

Kur'an-ı Kerim'deki Rab ve iffet kavramları incelenir. Rab kavramı Fatıha suresinin 2, Şuara suresinin 77-82 ve Tevbe suresinin 31. ayetlerinden; iffet kavramı ise Nur suresinin 33, Bakara suresinin 273 ve Nisa suresinin 6. ayetlerinden hareketle ele alınarak ilgili kavramların genel çerçevesi belirlenir. Bu kavramlar, bağlamından koparılmadan açıklanır. Öğrencilere, bu kavramların günlük dildeki kullanımlarını ve anlam içeriklerini kendi cümleleriyle ifade etme imkânı tanınır.

Kur'an-ı Kerim'de insan hayatını ilgilendiren bilgiler yer aldığı vurgulanarak iffet kavramının bireysel ve toplumsal hayattaki önemi ifade edilir. Rab ve iffet kavramlarının belirtilen ayetler dışında Kur'an-ı Kerim'de başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanır. Etkinlik çerçevesinde öğrencilerden ilgili ayetleri bulmaları istenir. Bu ayetler Rab ve iffet kavramlarına göre sınıflandırılır. Öğrencilerin elde edilen bilgiler arasındaki ilişkileri ortaya koymaları ve bulgularını kaydetmeleri sağlanır **(OB1)**. İffet kavramı mahremiyeti ele alan ayet ve hadisler üzerinden insanın kişisel özgürlük alanını koruması, sosyal ilişkilerinde kişisel sınırlarını ve alanlarını belirlemesi, özel hayatın gizliliğini ihlal edecek davranışlardan kaçınması hususlarına vurgu yapılır **(D8.1.)**.

Öğrencilerden iş birlikli çalışma ile Rab ve iffet kavramlarına ilişkin Frayer diyagramı oluşturmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar galeri yürüyüşü tekniği ile incelenip öz değerlendirme formu ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Verilen dönütler, öğrenme hedeflerine odaklı olmalı ve karşılaştırma içermemelidir.

KK.10.1.4

Taha suresinin 25-28. ayetlerinin meali öğrencilerle paylaşılır. İlgili ayetlerdeki duanın anlamından hareketle öğrencilere “Önemli bir işe karar verirken/başlarken yapacağınız duanın içeriği ne olurdu?” sorusu yöneltilir. Cevaplar, içerik kapsamındaki ayetler çerçevesinde değerlendirilir. Taha suresinin 25-28. ayetlerinde hangi unsurların duaya konu edildiğine dair öğrencilere sorular sorularak onlardan cevaplar alınır. Cevapların öğrenciler tarafından sınıflandırılması istenir. Bu ayetlerde yer alan duanın kim tarafından, hangi amaçla ve hangi bağlamda yapıldığı gibi unsurlar ortaya konularak içerik belirlenir. Ayetlerin içeriğinden hareketle öğrencinin herhangi bir olay/durum karşısında dua ettiğinde hangi duyguları yaşadığını fark etmesine ve bu duyguların davranışlarına etkilerini ifade etmesine imkân tanınır **(SDB1.1)**.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin Rab ve iffet kavramlarının anlamlarını bilme konusunda derinleşmelerini sağlamak amacıyla onlara güvenilir ve geçerli ansiklopedi ve tefsir kaynaklarından araştırma ödevi verilebilir. Bu düzeydeki öğrencilere Taha suresinin 25-28. ayetlerindeki duayı ve anlamını ezberlemeleri, doğru telaffuz etmeleri için rehberlik yapılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilerden günlük yaşantılarında yaptıkları duaları kendi cümleleri ile sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT

Bu temada uzatma (med) çeşitlerinin seslendirilmesi, tenvin ve sakin nunun hâlleri konularına dair çözümlene yapılması, idgam çeşitlerinin sınıflandırılması ve tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarının Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Seslendirme, KB2.4. Çözümlene, KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.10.2.1. Med çeşitleriyle ilgili örnekleri seslendirebilme
- KK.10.2.2. Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili konuları çözümleyebilme
- a) Tenvin ve sakin nunu belirler.
- b) Tenvin ve sakin nun ile ihfa, izhar ve iklap arasındaki ilişkiyi (benzerlik ve farklılıkları) belirler.
- KK.10.2.3. İdgam çeşitlerini sınıflandırabilme
- a) İdgam çeşitleri ile ilgili değişkenleri belirler.
- b) İdgam çeşitlerini ayırır.
- c) İdgam çeşitlerini benzerlik ve farklılıklarına göre tasnif eder.
- ç) İdgam çeşitlerini özelliklerine göre etiketler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Uzatma (Med) ve Çeşitleri
Tenvin ve Sakin Nunun Hâlleri
İdgamlar

Anahtar Kavramlar

arızisükûn, gunne, harfilin, idgam, lazımsükûn, sakin nun, tenvin

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; dereceleme ölçekleri, çalışma yaprağı, analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden; performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından, öğrendikleri tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Performans görevi; doğruluk, ilişki kurma, amaca uygunluk, özgünlük ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin Kur'an-ı Kerim'i güzel okumanın önemini kavradığı; med kavramını, med çeşitlerinden medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl konularını bildiği ve Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okumayı öğrendiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den bir sayfa okunur. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenerek onların ön bilgileri gözlemlenir. Kontrol listesi aracılığıyla öğrencilerin ön bilgileri değerlendirilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in güzel bir şekilde okunduğu eğitsel bir video izlenir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınır. Tecvit kurallarının uygulanması ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konularak öğrencilerde bu kuralları öğrenmeye ilişkin farkındalık oluşturulur. İçerik çerçevesinde yer alan med çeşitleri cezim ve sükûn; ihfa, izhar ve iklap ise tenvin ve sakin nunun hâlleri konuları ile ilişkilendirilerek ele alınır.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.10.2.1**

Al-i İmran suresinin 16. sayfası (116-121. ayetler) öğrencilere dinletilir veya izletilir. İlgili sayfada, ayet sonlarında durulması sebebiyle oluşan arızisükûn kavramı verilerek meddiarız kuralı ve oluşumu açıklanır. Konuyla ilgili örnekler verilir, öğrencilere bu örnekleri seslendirme imkânı tanınarak uygulamalar yaptırılır. Öğrencilere, okunuşu kolay olan ve ezbere bildikleri bazı kısa surelerin yüzünden talimi yaptırılır; onların zihinsel ve bedensel enerjilerini en iyi düzeyde kullanarak Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır **(E3.2)**. Fatıha suresi veya Yasin suresinin ilk sayfası öğrencilere dinletilir veya izletilir. Bu surelerde yer alan meddilazım örnekleri üzerinden lazimisükûn kavramı verilerek meddilazım kuralı ve oluşumu açıklanır. Konu ile ilgili örnekler verilir, öğrencilere bu örnekleri seslendirme imkânı tanınarak uygulamalar yaptırılır.

Öğrencilere Kureyş suresi dinletilir. Suredeki ayetlerin sonundaki kelimelerin okunuşuna dikkat çekilerek meddilin konusu ele alınır. Harfilin kavramı üzerinde durularak meddilin kuralının oluşumu açıklanır. Konu ile ilgili örnekler verilir; öğrencilere bu örnekleri seslendirme imkânı tanınarak, uygulamalar yaptırılarak, her bir öğrencinin tecvit konularını olumlu karşılayıp bunları öğrenmeye istekli olması ve yeni karşılaştığı durumlarla ilgili esnek bir tutum benimsemesi beklenir **(SDB3.1)**.

İçerik çerçevesinde yer alan meddiarız, meddilazım ve meddilin konuları benzer ve farklı yönleriyle ortaya konur. Her konunun kavranması ve pekiştirilmesi için örnek uygulamalar ve seslendirme yapılır. Kur'an-ı Kerim'i mahir bir okuyucu anlamına gelen fem-i muhsinden öğrenmenin önemine değinilir. Öğrencilere yüzünden okuma yapılan sayfalarda tecvit konuları ile ilgili uygulama yaptırılarak öğrencilerin med çeşitlerini belirlemelerine fırsat tanınır. Öğrencilerden med çeşitleri arasındaki benzerlik ve farklılık ilişkilerini belirlemeleri istenir. Öğrencilerin, med çeşitleri konusunda bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler bire bir ve grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar **(SDB2.2)**. Med çeşitlerinden meddiarız, meddilazım, meddilin konularına yönelik olarak yapılan uygulamalar; dereceleme ölçekleri, kontrol listeleri ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.10.2.2

Öğrencilere önceki öğrenmelerinden edindikleri tenvin bilgisi hatırlatılarak sakin nun konusuna giriş yapılır. Tenvin ve sakin nun kavramları açıklanarak örnekler ile pekiştirilir. Yasin suresinin ilk sayfası öğrencilere izletilir/dinletilir. Öğrencilerden, ilgili sayfada yer alan sakin nun ve tenvinleri belirlemeleri istenir. Tenvin ve sakin nunun birçok tecvit kuralına temel teşkil ettiği vurgulanır. Bunlar arasında yer alan ihfa, izhar ve iklabın tanımları; kuralları ve oluşumları açıklanır. Konuların her biri ile ilgili örnekler verilir, öğrencilere bu örneklere dair alıştırmalar yaptırılarak öğrencilerin karşılaştıkları zorlukları aşmaları için motivasyon, çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusundan hareketle ilgili tecvit kurallarını öğrenmeleri, bulmaları ve uygulamaları sağlanır (E1.3). Öğrencilere yüzünden okuma yapılan sayfalarda tenvin ve sakin nuna bağlı olarak oluşan tecvit kurallarına (ihfa, izhar ve iklap) yönelik uygulamalar yaptırılarak onların tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili konuları belirlemelerine fırsat tanınır. Öğrencilerden ihfa, izhar ve iklap kuralları arasındaki benzerlik ve farklılık ilişkilerini belirlemeleri istenir. Bu kurallar alana özgü ifadelerle açıklanır. Öğrencilere, ilgili kuralları kendi cümleleriyle ifade etme imkânı tanınır. Öğrencilere yüzünden okuma yaptırılarak onların tenvin ve sakin nunun hâllerinden ihfa, izhar ve iklap kurallarını uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.10.2.3

Öğrencilere, içinde ulama örneklerinin yer aldığı manzum edebî bir metin verilerek onlardan bu metni ulama kuralına göre seslendirmeleri istenir. Türk dili ve edebiyatı dersi ile ilişki kurularak ulama kuralının oluşma şekline kısaca değinilir. Türkçedeki ulama kuralı ile idgam arasında bir benzerlik olduğuna değinilerek idgam kavramına geçiş yapılır ve ilgili kavram açıklanır. Örnek olarak Zilzal suresi dinletilerek bu surede yer alan idgamlara dikkat çekilir. Gunne kavramına da değinilerek idgam çeşitlerinden idgam mealgunne, idgam bilagunne ve idgam misleyn konuları işlenir. İdgam mütecaniseyn, idgam mütekaribeyn kurallarının oluşumu örnekleriyle ortaya konur. Bu kuralların her birinde yer alan değişkenleri içeren bir çalışma kâğıdı verilerek öğrencilerin idgam çeşitlerini ayırtması sağlanır. Bu şekilde idgam çeşitleri benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırılır. Her bir konunun kavranması ve pekiştirilmesi için öğrencilere örnek uygulamalar ve seslendirme yaptırılarak onların idgam çeşitlerini özelliklerine göre etiketlemesi sağlanır. Öğrencilere gruplar hâlinde idgam çeşitlerini öğretmen rehberliğinde seslendirme çalışmaları yaptırılır. Farklı uygulama örnekleriyle konu pekiştirilir.

Yüzünden okuma yapılan sayfalarda tecvit konularıyla ilgili uygulama yaptırılarak öğrencilere idgam çeşitlerini belirleme fırsatı tanınır. Öğrencilerden idgam çeşitleri arasındaki benzerlik ve farklılık ilişkilerini belirlemeleri istenir. Bu kurallar, alana özgü ifadelerle açıklanır. Öğrencilere, ilgili kuralları kendi cümleleriyle ifade etme imkânı tanınır. Bu kuralların Kur'an-ı Kerim'de başka hangi sayfalarda bulunduğu dair bir etkinlik planlanır. Etkinlik çerçevesinde öğrencilerden içerikteki kurallarla ilgili örnekleri listelemeleri istenir **(OB1)**. İçerik çerçevesinde yer alan tecvit konularına dair uygulama yaptırılır. Öğrencilere, karşılaşılabilecekleri güçlüklerle ilgili geri bildirim verilerek onların bu zorlukların üstesinden gelebilecek yeterlilikte oldukları, güçlükleri aşmak için istikrarlı olmaları, azimli davranmaları ve çalışmalarında sebat etmeleri gerektiği vurgulanır **(D12.3.)**.

Öğrencilerin, yüzünden okuma çalışmalarında idgam mealgunne, idgam bilagunne, idgam misleyn, idgam mütecaniseyn, idgam mütekaribeyn kurallarını uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri aracılığıyla değerlendirilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı, açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden idgam çeşitleri ile ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için öğrenciler, kendi seviyelerine uygun çalışma yaprakları, geçerli ve güvenilir dijital içerikler ile desteklenebilir. Öğrencilerden içerik çerçevesinde yer alan konulardan birini özetleyen tablo oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Al-i İmran suresinin 16-27. sayfaları (116-200. ayetler) ile Hac suresinin 1-10. sayfalarının (1-78. ayetler) usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin ilgili sayfaların okunması sırasında, öğrendikleri tecvit kurallarını uygulamaları hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Yüzünden Okuma

EĞİLMELER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.6. Öz Güven

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi), SDB2.1. İletişim

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.3.1. Al-i İmran suresinin 16-27. sayfalarını (116-200. ayetler) ve Hac suresinin 1-10. sayfalarını (1-78. ayetler) usulüne uygun yüzünden okuyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Al-i İmran Suresi 16-27. Sayfalar (116-200. Ayetler)
Hac Suresi 1-10. Sayfalar (1-78. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

-

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden; performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 16-27. sayfaları ve/veya Hac suresinin 1-10. sayfalarındaki meddiarız, meddilazım, meddilin, ihfa, izhar ve iklap örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde doğruluk, düzen, sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin harflerin çıkış yerlerini kavradıkları; Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından med çeşitlerini, tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili konulardan ihfa, izhar ve iklabı ve idgam çeşitlerini bildikleri; Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisini kazandıkları; sure ve ayet kavramlarını temel eğitim seviyesinde din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinde öğrendikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerden bazı bölümler okutulur. Öğrencilerin, yüzünden okuma seviyeleri ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulur.

Köprü Kurma

Harflerin mahreçlerini seslendirme ve Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına göre yüzünden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konur. Günlük hayatta ve namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureler, aşırşerifler okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla köprü kurulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.10.3.1**

Öğrencilere Al-i İmran suresinin 16. sayfasındaki ayetler izletilir/dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Bu okuyuştan hareketle Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma ile tecvit kurallarının uygulanması arasındaki ilişkiye vurgu yapılır. Öğrenciler, gayret gösterdikleri takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek motive edilir. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma çalışmaları esnasında öğrencilerin yetenek ve kapasitelerine uygun teşvik ve yönlendirmeler yapılarak öz güvenli bir şekilde harfleri seslendirmeleri ve öğrendikleri tecvit bilgilerini uygulamaları sağlanır **(E.1.6)**. Kur'an-ı Kerim okumanın ibadet olduğu bilgisinden hareketle öğrenciye sahip olduğu inancın gereğini yerine getirme ile toplumun millî ve manevî değerlerini koruyup yaşatma arasında bir ilişki olduğu ifade edilir. Bu şekilde Allah'a (cc), kendisine ve çevresine karşı görevlerini yerine getirmiş olacağı vurgulanır **(D16.1-2.)**.

Okuma düzeylerine uygun olarak öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerden bir bölüm üzerinde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma becerilerini geliştirebilmek için kendi içlerinde yardımlaşarak gruplar hâlinde çalışmaları ve birbirlerini dinleyerek ekip (takım) çalışması yapmaları sağlanır. Öğrencilere harfleri mahreçlerine göre seslendirme ve yüzünden okuma çalışmaları yaptırılırken onların bu çalışmaları aynı karar, biçim ve düzende sürdürme yönündeki tutumları teşvik edilerek Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okumaları sağlanır **(E1.3)**. Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrenciler için zaman zaman süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma beceri düzeylerini tespit edebilmek için takip çizelgeleri düzenlenebilir. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma düzeyi gelişen öğrencilere yeni hedefler belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, hedefi gerçekleştirebilme sürecinde öz değerlendirme formu ile kendini değerlendirerek kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları istenir **(SDB1.2)**. Yüzünden okuma çalışmaları yapılırken öğrencilerin öğretmenini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri, bu süreçte öğrendikleri bilgilerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri ve grup iletişimine katılmaları sağlanır **(SDB2.1)**.

Öğrencilere Al-i İmran suresinin 16-27. sayfalarının ve Hac suresinin 1-10. sayfalarının yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar yaptırılır. Bu uygulamalar dereceleme ölçekleri, kontrol listeleri, gözlem ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilerin, Al-i İmran suresinin 16-27., Hac suresinin 1-10. sayfalarını geçerli ve güvenilir kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır **(OB2)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilere okumayı kolaylaştırıcı bir yöntem olarak varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir. Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanarak Al-i İmran suresinin 16-27. sayfaları ile Hac suresinin 1-10. sayfalarını dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Maun, Kâfirun, Nasr surelerinin ve Ayetelkürsî'nin ezbere okunması, ilgili surelerin ve ayetin anlamıyla ilgili özetleme yapılması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte bu surelerin ezbere okunması sırasında Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının (tecvit) uygulanması hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Ezberleme, KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik, E3.11. Özgün Düşünme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.4.1. Maun, Kâfirun, Nasr surelerini ve Ayetelkürsi'yi ezberleyebilme

KK.10.4.2. Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkürsi'nin anlamlarını özetleyebilme

a) Maun, Kâfirun, Nasr surelerinin ve Ayetelkürsi'nin anlamlarını çözümler.

b) Maun, Kâfirun, Nasr surelerinde ve Ayetelkürsi'de yer alan konuları sınıflandırır.

c) Maun, Kâfirun, Nasr surelerinin ve Ayetelkürsi'nin anlamlarını yorumlar (Kendi cümleleri ile aktarır.).

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Maun Suresi ve Anlamı

Kâfirun Suresi ve Anlamı

Nasr Suresi ve Anlamı

Ayetelkürsi ve Anlamı (Bakara Suresinin 255. Ayeti)

Anahtar Kavramlar

esmayihüsna, ibadet, istiğfar, riya

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, açık uçlu sorular, boşluk doldurma, eşleştirme ve yapılandırılmış grid, analitik dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden, performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik işbirlikli çalışma yöntemiyle duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde verilerin toplanması, verilerin düzenlenmesi, özgünlük, yorumlama ölçütleri bulunan analitik dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik ölçme ve değerlendirme; açık uçlu, kısa cevaplı, eşleştirme ve boşluk doldurma soru türleri aracılığı ile yapılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin isimlerini bildiği, bu sureleri ve surelerin anlamlarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviyesinde aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duyduğu veya dinlediği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

İçerik çerçevesindeki surelerin isimleri öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilere bu surelerden hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının bunu gerçekleştirebildiği tespit edilir. Öğrenciler sureleri ezberleme düzeylerine göre sınıflandırılır. Daha sonra öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-cevap yöntemiyle belirlenir.

Köprü Kurma

İçerik çerçevesinde yer alan ezberlenecek surelerden biri dijital yollarla dinletilir veya izletilir. Öğrencilere bu ezbere okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınır. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konur. İçerik çerçevesinde yer alan ezberlenecek surelerin aynı zamanda günlük beş vakit namazda, çeşitli dinî merasimlerde okunduğu vurgulanarak öğrencilerde sureleri doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.10.4.1**

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu, namazlarda ve çeşitli dinî merasimlerde okunan sure, ayet ve duaların ezberden okunduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek ayet ve sureler sınıfta öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek sırasıyla birkaç defa okunur veya bu sureler öğrencilere dijital yollarla dinletilir veya izletilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma becerileri geliştirilerek ayet ve sureleri ezberlemelerine zemin hazırlanır. Ezberlenecek ayet ve sureleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için öğrencilere yeterli kadar yüzünden okuma yaptırılır.

Ayetleri ve sureleri ezberlerken öğrencilerin, med çeşitleri konusunda bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmalarını sağlar. Öğrenciler bire bir ve grup çalışmalarında ekip ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar (**SDB2.2**).

Ezberlenecek ayet ve surelerle ilgili koro çalışması yaptırılarak öğrencilerin derse katılımı sağlanır. Bilişsel çıraklık yöntemine dayalı koro okuyuşu sırasında öğretmen, okunan kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirir. Ezberlenecek sure, koro okuyuşu sonunda ayet ayet veya bir bütün olarak bazı öğrencilere okutulur. Ezberden okumaya zorlanmadan arkadaşlarının haklarına saygılı olmaları koşuluyla sınıftaki her öğrenciye içerik çerçevesinde yer alan sureleri ezberden okuma fırsatı tanınır (**E2.3**).

Ezberlenecek sureler geçerli ve güvenilir dijital içeriklerden temin edilir. Bu içerikleri öğrencilerin sınıfta dinlemeleri sağlanır. Sure ezberlerinin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sureyi ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin, ezberden okunacak sure ve ayetleri (Maun, Kâfirun, Nasr sureleri ve Ayetelkürsi) geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). Tema içeriğindeki surelerin ezberden okunması ve seslendirilmesine yönelik uygulamalar kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.10.4.2

İçerik çerçevesindeki surelerin ezberlenme süreci tamamlandıktan sonra anlamları ele alınır. Öğrencilere ezberlenecek surenin içeriği ile ilgili bilgileri olup olmadığı veya anlamını daha önce okuyup okumadıkları sorularak onlardan cevaplar alınır. Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanılarak surenin anlamı ile ilgili bilgi toplanır. Surenin meali verilerek öğrencilerden anlamı ile ilgili çözümler yapmaları istenir. Surede anlatılan konu ve olaylar sınıflandırılır ve öğrencilerden surenin anlamını kendi cümleleri ile aktarmaları istenir **(OB1)**. Öğrenciler içerik ve bağlamdan kopmadan özgün bir bakış açısıyla surenin anlamına ilişkin mesajlar çıkarır **(E3.11)**.

Öğrencilere Maun suresinin anlamı çerçevesinde toplumdaki yardıma muhtaç kesimlerin varlığı vurgulanır. Beyin fırtınası yöntemiyle bu kesimleri desteklemek adına neler yapılabileceği öğrencilerle tartışılır. Öğrencilerin, topluma ve sosyal çevrelerine yönelik olumlu katkılar sağlamak için gayret göstererek toplumsal normlar hakkında bir anlayış geliştirmeleri sağlanır **(SDB2.3)**. Öğrencilere Maun suresinin anlamı çerçevesinde sözü edilen toplumun yardıma muhtaç kesimlerine iyilik yapmaktan mutluluk duymaları, onlara karşı cömert olmaya çalışmaları, onlarla dayanışma için fedakârlık göstermeleri ve bu faaliyetleri gönüllü olarak yapmalarının önemi vurgulanır **(D20.1,2,4.)**.

Surelerin anlamları ele alınırken ilgili surelerde geçen riya, ibadet, istiğfar ve esmayihüsna kavramları işlenir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

Ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik yapılandırılmış grid, açık uçlu, boşluk doldurma ve eşleştirme soru türleri kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları ve ezber becerilerini geliştirmeleri için onlara Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırışerifler ezberletilebilir. Ezberden okunan surelerin anlamları ile bu anlamlar üzerinde derinleşmelerini sağlamak için öğrencilere güvenilir kaynaklardan araştırma ödevi verilebilir. Öğrenciler bu surelerin anlamları ile ilgili olarak geçerli ve güvenilir tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler için bilişsel çıraklık yöntemiyle sure ezberletme çalışmaları yapılabilir. Ezberleme güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerle desteklenebilir. Öğrencilerden içerik çerçevesinde yer alan surelerden biriyle ilgili kimlik kartı oluşturmaları istenebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETİM
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

11. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'in Hz. Peygamber'in sünneti ile açıklanmasına dair bilgi toplanması, ayetlerin indiriliş sebeplerinin incelenerek yapılandırılması, Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarının yorumlanması ve Al-i İmran suresinin 8- 9. ayetlerinde yer alan duaların özetlenmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.3. Özetleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.4. Gerçeği Arama

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D1. Adalet

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.1.1. Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünneti çerçevesinde açıklamayla ilgili bilgi toplayabilme

- Kur'an-ı Kerim'i sünnet ile açıklama bilgisine ulaşmak için kullanılacak araçları belirler.*
- Belirlediği aracı kullanarak Kur'an-ı Kerim'i sünnet ile açıklayacak bilgileri bulur.*
- Kur'an-ı Kerim'i sünnet ile açıklamayla ilgili bilgileri doğrular.*
- Kur'an-ı Kerim'i sünnet ile açıklamayla ilgili ulaşılan bilgileri kaydeder.*

KK.11.1.2. Kur'an-ı Kerim ayetlerini anlamlandırma sürecini ayetlerin indiriliş sebepleri çerçevesinde yapılandırabilme

- Kur'an-ı Kerim ayetlerinin indiriliş sebepleri ile ilgili nedensel ilişkiler ortaya koyar.*
- Kur'an-ı Kerim ayetlerinin indiriliş sebeplerini inceleyerek elde ettiği bilgilerden uyumlu bir bütün oluşturur.*

KK.11.1.3. Kur'an-ı Kerim'de yer alan adalet ve cehalet kavramlarını yorumlayabilme

- Kur'an-ı Kerim'de yer alan adalet ve cehalet kavramlarını inceler.*
- Kur'an-ı Kerim'de yer alan adalet ve cehalet kavramlarını bağlamlarından kopmadan açıklar.*
- Kur'an-ı Kerim'de yer alan adalet ve cehalet kavramlarını anlamını değiştirmeyecek şekilde kendi cümleleriyle ifade eder.*

KK.11.1.4. Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer alan duaları özetleyebilme

- Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer alan dua ile ilgili çözümlene yapar.*
- Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer alan dua ile ilgili sınıflandırma yapar.*
- Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde yer alan duayı kendi cümleleri ile yorumlar/aktarır.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in Sünnetiyle Açıklamak
Kur'an-ı Kerim'i Ayetlerin İndiriliş Sebepleriyle Açıklamak
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: Al-i İmran Suresi, 8-9. Ayetler

Anahtar Kavramlar

adalet, cehalet, esbabınüzul, sünnet

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinde geçen duanın içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, çözümlene, sınıflandırma, içerik ve sunma ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin, Hz. Peygamber'in sünnetinin Kur'an-ı Kerim'i anlamadaki yeri hakkında genel bir bilgisinin bulunduğu ve günlük hayatta adalet ve cehalet kavramlarından haberdar oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere, sünnet kavramı ve nüzul sebepleri hakkında sorular yöneltilir. Ardından öğrencilerin konu ile ilgili paylaşımlarda bulunmaları sağlanır. Bu bağlamda sünnet ve nüzul sebepleri konusunda genel bir çerçeve oluşturulur. Öğrencilerin adalet ve cehalet kavramları hakkındaki ön bilgilerini belirlemeye yönelik sorular sorularak onlardan gelen cevaplar değerlendirilir. Öğrencilerden günlük hayatta kullanılan dualara örnekler vermeleri istenerek onların dualar hakkındaki bilgileri tespit edilir.

Köprü Kurma Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması ve hayata aktarılması hususunda Hz. Peygamber'in sünnetinin önemine vurgu yapılır. Öğrencilere, Kur'an-ı Kerim'de yer alan namaz ibadetinin yapılaş şeklinin Hz. Peygamber'in sünneti aracılığı ile öğrenildiği açıklanır. Hz. Peygamber'in sünnetinin İslam'ı anlamadaki yerinin ortaya konacağı sorular sorularak öğrencilerin daha önceki yaşantı ve bilgileri ile bağ kurulur. Sosyal hayattaki olayların sebep ve sonuçlarının bulunmasına benzer şekilde Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinin de indiriliş sebeplerinin olduğu vurgulanarak öğrencilerin günlük yaşamla köprü kurması sağlanır.

Öğretme Öğrenme Uygulamaları

KK.11.1.1

Kur'an-ı Kerim'in sünnetle açıklanması konusunda güvenilir ve geçerli kaynaklardan yararlanılarak öğrencilere bilgi toplama görevi verilebilir. Çalışma gruplarının ulaştığı sonuçlar değerlendirilerek sünnet kavramı açıklanır. Kur'an-ı Kerim'i sünnet ile açıklama bilgisine ulaşmak için kullanılacak araç ve gereçler belirlenir. Belirlenen dijital ve basılı araç gereçler kullanılarak öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in sünnetle açıklanmasına dair bilgilere ulaşmaları sağlanır. Öğrencilere keşfetme, araştırma ve anlama arzularından hareketle Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklamanın önemi vurgulanır (**E.1.1**).

Kur'an-ı Kerim'in sünnetle açıklanması konusunda güvenilir ve geçerli kaynaklardan yararlanılarak öğrencilere bilgi toplama görevi verilebilir. Yapılan çalışmalar gözlem formu ile değerlendirilebilir. Elde edilen bilgiler, adı geçen kaynakların ilgili bölümleri incelenerek doğrulanır. Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklama konusunda ulaşılan bilgiler öğrenciler tarafından kısa metin yazma, afiş, broşür, duvar gazetesi, dijital materyal oluşturma çalışmaları aracılığıyla kaydedilir.

KK.11.1.2

Bakara suresinin 115. ayetinin meali öğrencilerle paylaşılır. Ayetten ne anladıkları öğrencilere sorulur. Örnek olay incelemesi yöntemiyle bu ayetin indiriliş sebebi üzerinde durulur. Kur'an-ı Kerim'in ayetleri ve surelerinin bir kısmının indiriliş sebeplerinin bulunduğu, bu sebeplerin bilinmesiyle ayetlerin daha iyi anlaşılacağı ortaya konularak esbabınuzul kavramı açıklanır. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i doğru anlama hususunda ayet ve surelerin indiriliş bilgisine ihtiyaç duyduklarını fark etmeleri ve temel kaynaklardan esbabınuzül ile ilgili bilgi toplayıp özetlemeleri sağlanır **(OB1)**. Öğrencinin, nesnel bir yaklaşıma sahip olarak ve doğruya ulaşmak için kararlılıkla hareket ederek ayetlerin indiriliş sebeplerini bulması sağlanır **(E3.4)**.

Öğrencilerden geçerli ve güvenilir tefsirlerden Tekasür suresinin mealini okumaları ve indiriliş sebebini incelemeleri istenir. Öğrencilerin, sureyi; indiriliş ortamı, ayetlerin inmesine neden olan kişi, olaylar veya bunların sonuçları bakımından ele alması sağlanır. Öğrencilere, ayetlerin indiriliş sebeplerinin bilinmeden yorumlanması durumunda bu ayetlerle ilgili yanlış anlamaların oluşabileceği vurgulanır. Ayetlere, indiriliş sebepleri bilinerek yaklaşıldığında Kur'an-ı Kerim'in daha doğru anlaşılacağı ifade edilir. Öğrencilerin, ayet ve surelerin indiriliş sebepleri ile ilgili ulaştıkları yargıları düzenleyip gerekçelendirmeleri ve gerekçeli yargılarının sonuçlarını değerlendirmeleri sağlanır **(SDB3.3)**. Öğrenciler ayetlerin indiriliş sebeplerini inceleyerek elde ettikleri sonuçlardan genel bir yargıya ulaşır.

Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i anlamada Hz. Peygamber'in sünnetinin yeri ve Kur'an-ı Kerim'i ayetlerin indiriliş sebepleriyle açıklamanın önemi hakkında bir blog yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KK.11.1.3

Kur'an-ı Kerim'deki adalet kavramı Maide suresinin 8, Nisa suresinin 58 ve 135. ayetlerinden; cehalet kavramı ise Maide suresinin 50, Araf suresinin 199, Furkan suresinin 63 ve Hucurat suresinin 6. ayetlerinden hareketle incelenir. İlgili kavramların genel çerçevesi bu ayetler bağlamında belirlenir. Adalet ve cehalet kavramlarının belirtilen ayetler dışında başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanır. Etkinlik çerçevesinde öğrencilerden ilgili ayetleri listelemeleri istenir. Adalet ve cehalet kavramları, ayetlerdeki bağlamlarından koparılmadan açıklanır. Öğrencilere, adı geçen kavramların günlük dildeki kullanımlarını ve anlam içeriklerini kendi cümleleriyle ifade etme imkânı tanınır.

Öğrencilere, Kur'an-ı Kerim'deki adalet kavramı doğrultusunda insan ilişkilerinde yakınlık ve menfaat gözetmeksizin hakkaniyetli davranmaları; haksızlık karşısında duygu ve davranışlarını kontrol ederek ölçülü olmaları ve iş dağılımı yaparken kişilerin yeterliliğini dikkate almaları gerektiği vurgulanır **(D1.2-4.)**. Kur'an-ı Kerim'de geçen adalet ve cehalet kavramlarını yorumlayabilme becerisini ölçmek için öğrencilerden iş birlikli çalışma yöntemiyle bu kavramlara ilişkin Frayer diyagramı oluşturmaları istenebilir.

KK.11.1.4

Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerinin meali öğrencilerle paylaşılır. Bu ayetlerde yer alan duaların içeriğine yönelik farklı sorular sorularak öğrencilerin bu dualarla ilgili çözümleme yapmaları sağlanır. Öğrencilerden duaların içeriğinin amacı ve konusuyla ilgili sınıflandırma yapmaları istenir. İlgili ayetlerin kapsamında hareketle özgün bir dua metni oluşturmaları ve bu duayı kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

Öğrencilerin çalışmalarını yansıtan belgelere ve öz değerlendirmeye yönelik formlara, izleme veya değerlendirme amacıyla EBA portfolyoda yer verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklama, Kur'an-ı Kerim'i açıklamada ayetlerin indiriliş sebeplerinin yeri konuları ile adalet ve cehalet kavramları hususunda derinleşmelerini sağlamak için güvenilir kaynaklardan araştırma ödevi verilebilir. Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'in sünnetiyle açıklamak ve Kur'an-ı Kerim'i ayetlerin nüzul sebepleriyle açıklamak konularında derinleşmek isteyen öğrencilere kaynak eserler tavsiye edilebilir. Bunun yanında istekli öğrencilere Al-i İmran suresinin 8-9. ayetlerindeki duaları ve bunların anlamlarını ezberlemek ve doğru telaffuz etmek için rehberlik yapılabilir.

Destekleme Öğrencilerden, kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için günlük yaşantılarında yaptıkları dua içeriklerini sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT

Bu temada elif lâm takısı ile ilgili tecvit konularının, kalkalenin ve lafzatullahtaki lâm harfinin seslendirilmesi, sakin mimin okunuşuyla ilgili konuların özetlenmesi ve ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümlerin sınıflandırılması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarının Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken uygulanması hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Seslendirme, KB2.3. Özetleme, KB2.5. Sınıflandırma

EĞİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E2.2. Sorumluluk

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi)

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.11.2.1. Elif lâm takısıyla ilgili örnekleri seslendirebilme
- KK.11.2.2. Sakin mimin okunuşuyla ilgili konuları özetleyebilme
- a) Sakin mimin okunuşuyla ilgili çözümleme yapar.
- b) Sakin mimin okunuş şekillerini sınıflandırır.
- c) Sakin mimin okunuş şekillerini kendi cümleleriyle ifade eder.
- KK.11.2.3. Kalkale ile ilgili örnekleri seslendirebilme
- KK.11.2.4. Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri sınıflandırabilme
- a) Ra harfinin okunuşuyla ilgili değişkenleri belirler.
- b) Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri ayırıştırır.
- c) Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri değişkenlerine göre tasnif eder.
- ç) Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri değişkenlerine göre etiketler.
- KK.11.2.5. Lafzattullahtaki lâm harfini seslendirebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Elif Lâm Takısı
Sakin Mimin Okunuş Şekilleri
Kalkale
Ra Harfinin Okunuşuyla İlgili Hükümler
Lafzattullahtaki Lâm Harfinin Okunuşu

Anahtar Kavramlar

kalkale, kamerî harf, lafzattullah, şemsî harf

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; dereceleme ölçeği, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden; performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından, öğrendiği tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde düzen, kapsam, sunum ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bu çalışmalarda ayrıca öğrenci yansıtmasını içeren öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i güzel okumada tecvit bilgisinin önemini kavradıkları; med kavramını, med ve idgam çeşitlerini, tenvin ve sakın nunun hâllerinden ihfa, izhar ve iklabı bildikleri ve Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisi kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere içerik çerçevesinde bulunan surelerden bir sayfa okunur. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenir. Öğrencilerin bu temada görecekleri elif lâm takısı ile ilgili konular, sakin mimin okunuş şekilleri, kalkale, ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümler ve lafzattullahtaki lâm harfinin okunuşu hakkındaki ön bilgileri çalışma yaprakları aracılığıyla tespit edilir.

Köprü Kurma Kur'an-ı Kerim'in tecvit kurallarına göre tilavet edildiği eğitsel bir video izletilir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınır. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konularak öğrencilerde bu kuralları öğrenmeye ilişkin farkındalık oluşturulur. İçerik çerçevesinde yer alan idgam şemsîye ve izhar kamerîye konuları; elif lâm takısı, şemsî ve kamerî harfler ile köprü kurularak ele alınır.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.11.2.1**

Elif lâm takısı konularından olan idgam şemsîye ve izhar kamerîye, benzer ve farklı yönleriyle ortaya konur. Elif lâm takısı konuları işlenirken şemsî harf ve kamerî harf kavramlarına değinilir. Öğrencilere elif lâm takısı ile ilgili kurallar açıklanır. Konunun kavranması ve pekiştirilmesi için örnek uygulama ve seslendirmeler yapılır. Yüzünden okunan sayfalarda tecvit konuları ile ilgili uygulama yaptırılarak öğrencilere elif lâm takısı konularını belirleme fırsatı tanınır.

Elif lâm takısı konularından idgam şemsîye ve izhar kamerîyeye yönelik olarak yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.2

Sakin mimin okunuşuyla ilgili örneklerin yer aldığı bir metin üzerinde çözümleme yapılır. Çözümleme üzerinden sakın mimin okunuşuyla ilgili üç tecvit kuralı olduğu belirtilir. Sakin mimden sonra gelen harfe göre oluşan bu kurallar sınıflandırılır. Öğrencilerin, sakın mimin okunuşuyla ilgili oluşan tecvit kurallarını kendi cümleleri ile açıklamalarına imkân tanınır. Konuların her biriyle ilgili örnekler verilerek öğrencilere uygulamalar yaptırılır. Öğrencilerin, yüzünden okuma ile ilgili planlama ve yürütme becerilerine olan kişisel inançlarını sürdürmeleri için gerekli olan faaliyetleri gerçekleştirme sürecinde basitten karmaşığa doğru bir yol izlenir (**E1.4**). Öğrencilerden sakın mimin okunuşu ile ilgili değişkenleri belirlemeleri istenir. Sakin mim ile ilgili tecvit kuralları alana özgü ifadelerle açıklanır. Öğrencilere, ilgili kuralları kendi cümleleriyle ifade etme imkânı tanınır. Bu kuralların Kur'an-ı Kerim'de başka hangi sayfalarda bulunduğu dair bir etkinlik planlanır. Etkinlik çerçevesinde öğrencilerden söz konusu kurallarla ilgili örnekleri listelemeleri istenir (**OB1**).

Öğrencilere yüzünden okuma yaptırılarak öğrencilerin sakın mimin okunuşu ile ilgili konuları uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.3

İçerik çerçevesinde yer alan kalkale; konunun tanımı, harfleri ve çeşitli özellikleriyle ortaya konulur. Kalkale kuralının hangi durumlarda gerçekleştiğine değinilerek kalkale kavramı açıklanır. Konunun kavranması ve pekiştirilmesi için örnek uygulama ve seslendirmeler yapılır. Öğrencilere yüzünden okuma yaptırılarak onların kalkale ile ilgili seslendirme ve uygulama yapmaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.4

Öğrencilere ra harfinin aldığı hareke ve bulunduğu konuma göre seslendirilmesi ile ilgili kurallar açıklanır. Bu kuralların her birinde yer alan değişkenleri içeren bir çalışma kâğıdı verilerek öğrencilerin ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri ayrıştırması sağlanır. Ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümler benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırılır. Konunun kavranması ve pekiştirilmesi için öğrencilere örnek uygulama ve seslendirmeler yaptırılarak onların ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri özelliklerine göre etiketlemesi sağlanır. Öğrencilere yüzünden okuma yaptırılarak öğrencilerin, ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.2.5

Lafzullah kavramına değinilerek konuyla ilgili kurallar öğrencilere örnek metinler üzerinden açıklanır. Konunun kavranması ve pekiştirilmesi için örnek uygulama ve seslendirmeler yapılır. Yüzünden okuma yapılan sayfalar üzerinde uygulama yaptırılarak öğrencilerin lafzullahtaki lâm harfinin okunuş durumlarını tespit etmeleri sağlanır.

Tema içeriği işlenirken geçerli ve güvenilir genel erişim ağlarındaki ilgili tecvit konularını sunan dijital uygulamalardan yararlanır. Öğrencilere çalışmalarını geliştirme ve iyileştirme imkânı verilir. Öğrencilerin öğretmeni etkin bir şekilde dinlemeleri, bireysel veya grup olarak yapılan uygulama etkinliklerine katılmaları sağlanır.

Öğrencilerin, içerik çerçevesinde yer alan tecvit konularını uygulama esnasında güçlüklerle karşılaşabilecekleri ortaya konularak onlara geri bildirim verilir. Öğrencilere bu zorlukların üstesinden gelebilecek yeterlilikte oldukları, güçlükleri aşmak istikrarlı olmaları, azimli davranmaları ve çalışmalarında sebat etmeleri gerektiği vurgulanır (D12.3.).

Öğrencilerin, tecvit konularını öğrenme ve uygulama konusunda hedef belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, kendilerini değerlendirerek öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır (SDB1.2).

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilerin; aldıkları performans görevini doğru ve zamanında yerine getirmeleri, bu süreçte verdikleri kararlar ile ortaya koydukları eylemlerinin sonuçlarını üstlenmeleri ile ilgili farkındalık oluşturulur (E2.2).

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden, sakin mimin okunuş şekilleri ve ra harfinin hükümleriyle ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrenciler, kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için uygun çalışma yaprakları, güvenilir ve geçerli dijital içerikler ile desteklenebilir. Öğrencilerden sakin mimin okunuş şekillerini özetleyen bir tablo oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Nisa suresinin 1-18. sayfaları (1-101. ayetler) ile Fussilet suresinin 1-6. sayfalarının (1-54. ayetler) usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin ilgili sayfaların okunması sırasında, öğrendikleri tecvit kurallarını uygulamaları hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 34

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Yüzünden Okuma

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.3.1. Nisa suresinin 1-18. sayfalarını (1-101. ayetler) ve Fussilet suresinin 1-6. sayfalarını (1-54. ayetler) usulüne uygun yüzünden okuyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Nisa Suresi 1-18. Sayfalar (1-101. Ayetler)
Fussilet Suresi 1-6. Sayfalar (1-54. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

-

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden; performans görevi olarak Nisa suresinin 1-18. sayfaları veya Fussilet suresinin 1-6. sayfalarındaki elif lâm takısı, sakın mimin okunuş şekilleri, kalkale, ra harfinin okunuşu ve lafzullahtaki lâm harfinin okunuşuyla ilgili tecvit kurallarını tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde veri toplama, verileri kaydetme, içerik, sunma ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve özdeğerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin; Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından elif lâm takısı ile ilgili konuları, sakın mimin okunuş şekillerini, kalkaleyi, ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümleri ve lafzullahtaki lâm harfinin okunuş şekillerini bildikleri, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisini kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerin ilk sayfası okutulur. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulur. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenerek öğrencilerin ön bilgileri soru-cevap yöntemiyle tespit edilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumanın, tecvit kurallarını bilme ve uygulama ile yakından ilişkili olduğu ortaya konur. Kur'an-ı Kerim'i okumanın ibadet olduğu bilgisinden hareketle öğrencilere sahip oldukları inancın gereğini yerine getirmeleri ile toplumun millî ve manevî değerlerini koruyup yaşatmaları arasında bir ilişki olduğu fark ettirilir.

Namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureler, aşırışerifler okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla köprü kurulur.

Öğretme Öğrenme Uygulamaları

KK.11.3.1

Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfasının okunuşu dijital araç gereçlerle izletilir/dinletilir veya sayfa öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. İdeal bir Kur'an-ı Kerim okumanın tecvit kurallarını uygulamaya bağlı olduğuna ve öğrencilerin dinledikleri okuyuşta tecvit kurallarının uygulandığına dikkat çekilir. Gayret gösterdikleri takdirde öğrencilerin de Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek onlarda motivasyon oluşturulur. Öğrencilere, okunuşu kolay olan ve ezbere bildikleri birtakım kısa surelerin yüzünden talimi yaptırılır. Öğrencilerin zihinsel ve bedensel yetileri en iyi düzeyde kullanmaları, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır (**E3.2**). Okuma düzeyleri dikkate alınarak öğrencilere Kur'an'dan birkaç ayet ya da yarım ila bir sayfa okunacak şekilde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Her öğrencinin sınıf içerisinde yeteri kadar okuma süresi almasına dikkat edilir. Yüzünden okuma çalışmalarında öğrencilerin, med çeşitleri konusunda bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler bire bir veya grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar (**SDB2.2**).

Öğrencilerde çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusuyla ilgili motivasyon oluşturularak onlardan seslendirme ve uygulama çalışmalarını düzenli bir şekilde sürdürmeleri beklenir (**E1.3**). Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrencilere süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma düzeylerini tespit edebilmek için takip çizelgeleri düzenlenir.

Yüzünden okuma yapılırken öğrencilere; karşılaşılabilecekleri zor durumlarla baş edebilmek için alternatif çözüm yolları bulabilecekleri, bu zorluklarla baş etmek için çaba göstermeleri gerektiği ve bunları aşma sürecinde buldukları alternatif çözüm yollarını uygulamalarının önemi vurgulanır (**SDB.3.2**). Öğrencilerin disiplinli, planlı ve istikrarlı olmaları için çalışma alışkanlıklarını geliştirmeleri; hedeflerine ulaşmak için hazırladıkları planı uygularken çalışmalarını ertelemeyen zamanı etkili bir şekilde yönetmeleri; kişisel ve grup içi etkinliklerde aktif rol almaları gerektiği vurgulanır (**D3.1,2,5.**). Öğrencilerin, Nisa suresinin 1-18. ve Fussilet suresinin 1-6. sayfalarını geçerli ve güvenilir kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). Öğrencilere içerik çerçevesinde yer alan surelerin yüzünden okuma uygulamaları yaptırılır. Yapılan bu uygulamalar; dereceleme ölçekleri, kontrol listeleri, gözlem ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden okudukları sayfalarda yer alan tecvit kurallarını bulup tahlil etmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere, kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için bilişsel çıracılık yöntemi ile sure ezberleme çalışmaları yaptırılabilir.

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanılarak Al-i İmran suresinin 1-15. sayfaları ile Yasin suresinin 1-6. sayfalarını dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Tebbet, Felak, Nâs surelerinin, Bakara suresinin 285 ve 286. ayetlerinin ezbere okunması, bu surelerin ve ayetlerin anlamlarıyla ilgili özetleme yapılması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte bu sure ve ayetlerin ezbere okunması sırasında Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarının (tecvit) uygulanması hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Ezberleme, KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER E1.5. Öz Güven/Kendine Güvenme , E3.11. Özgün Düşünme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.4.1. Tebbet, Felak, Nâs surelerini, Bakara suresinin 285-286. ayetlerini ezberleyebilme

KK.11.4.2. Tebbet, Felak, Nâs surelerinin, Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin anlamlarını özetleyebilme

a) *Tebbet, Felak, Nâs surelerinin, Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin anlamlarını çözümler.*

b) *Tebbet, Felak, Nâs surelerinde, Bakara suresinin 285-286. ayetlerinde yer alan konuları sınıflandırır.*

c) *Tebbet, Felak, Nâs surelerinin anlamlarını, Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin anlamlarını yorumlar (Kendi cümleleri ile aktarır.).*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tebbet Suresi ve Anlamı

Felak Suresi ve Anlamı

Nâs Suresi ve Anlamı

Bakara Suresinin 285-286. Ayetleri ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

haset, resul, şer, vesvese

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, gözlem formu, açık uçlu sorular, boşluk doldurma ve eşleştirme soruları ile yapılandırılmış grid ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak ezberden okunan surelerin anlamına yönelik iş birlikli çalışma yöntemiyle duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde çözümlenme, sınıflandırma, düzen, içerik, sunma ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda, ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik yapılandırılmış grid, boşluk doldurma, eşleştirme ve açık uçlu soru türleri kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin isimlerini bildiği, bu sureleri ve surelerin anlamlarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviyesinde aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duyduğu veya dinlediği; bazı öğrencilerin ise bu sureleri ezberden okuyabildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerle içerik çerçevesindeki surelerin isimleri paylaşılır. Öğrencilere bu surelerden hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının bunu gerçekleştirebildiği tespit edilir. Öğrenciler sureleri ezberleme düzeylerine göre sınıflandırılır. Öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-cevap tekniğiyle belirlenebilir. Öğrencilerin sureleri doğru olarak ezberleme ve surelerin anlamları hakkında anlayış oluşmasına yönelik kavram karikatürleri kullanılabilir.

Köprü Kurma İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerden biri dijital araç gereçlerle dinletilir veya izletilir. Öğrencilere bu ezbere okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınır. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konur. İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerin ve ayetlerin beş vakit namazda, çeşitli dinî merasimlerde okunduğu vurgulanarak öğrencilerde bunları doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulur.

Öğretme Öğrenme Uygulamaları

KK.11.4.1

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek ayet ve sureler öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek sırasıyla birkaç defa okunur veya bu sureler öğrencilere dijital yollarla dinletilir/izletilir. İlgili ayetler ve sureler bilişsel çıraklık yöntemiyle öğrencilere sırasıyla ve kısa bölümler hâlinde tekrar ettirilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma becerileri geliştirilerek ayet ve sureleri ezberlemelerine zemin hazırlanır. Ezberlenecek ayet ve sureleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için onlara yeteri kadar yüzünden okuma yaptırılır.

Ayetleri ve sureleri ezberlerken öğrencilerin bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Öğrenciler, bire bir ve grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar **(SDB2.2)**.

Ezberlenecek ayet ve surelerle ilgili koro çalışması yaptırılarak öğrencilerin derse katılımları sağlanır. Bilişsel çıraklık yöntemine dayalı koro okuyuşu sırasında öğretmen, okunan kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirir. Koro okuyuşu sonunda sure; ayet ayet veya bütün olarak bazı öğrencilere okutulur. Öğrencilerin yeteneklerine, kapasitelerine ilişkin teşvik ve yönlendirmeler yapılarak öz güvenli bir şekilde ayetleri ve sureleri ezberlemeleri sağlanır **(E1.5)**.

Öğrencilerin; ayet ve sureleri ezberleme konusunda hedef belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, kendilerini değerlendirerek öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır **(SDB1.2)**.

Öğrencilerin ezberlemeleri gereken sureler için geçerli ve güvenilir dijital kaynaklara başvurulur. Bu sureleri öğrencilerin sınıfta dinlemeleri sağlanır. Sure ezberlerinin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sureyi ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin; Tebbet, Felak, Nâs sureleri ile Bakara suresinin 285-286. ayetlerini geçerli ve güvenilir kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır **(OB2)**. Tema içeriğindeki surelerin ezberden okunması ve seslendirilmesine yönelik uygulamalar kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.11.4.2

İçerik çerçevesindeki surelerin ezberlenme süreci tamamlandıktan sonra anlamları ele alınır. Öğrencilere ezberlenecek surenin içeriği ve anlamıyla ilgili sorular sorularak onlardan cevaplar alınır. Diyanet İşleri Başkanlığının genel erişim ağında yer alan meallerden faydalanılarak surenin anlamı ile ilgili bilgi toplanır. Surenin meali verilerek anlamı ile ilgili çözümlenmeler yapılır. Surede anlatılan konu ve olaylar sınıflandırılır. Öğrencilerden surenin anlamını kendi cümleleri ile aktarmaları istenir **(OB1)**. Öğrenciler içerik ve bağlamdan kopmadan özgün bir bakış açısıyla surenin anlamına ilişkin mesajlar çıkarır **(E3.11)**.

Öğrencilere Bakara suresinin 285 ve 286. ayetlerinin anlamı çerçevesinde Kur'an-ı Kerim'in insanın sorumluluğunu vurguladığı açıklanır. Özellikle Bakara suresinin 286. ayetindeki "Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar. Onun kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır..." ifadelerinden hareketle öğrencilere kendilerine karşı görevlerini yerine getirmekten sorumlu oldukları, seçimlerini ahlaki açıdan değerlendirerek öz düzenleme yapmaları gerektiği vurgulanır **(D16.1.4.)**.

Surelerin anlamları ele alınırken ilgili surelerde geçen haset, vesvese, şer ve resul kavramları işlenir. Bu kavramlar işlenirken kelime ilişkilendirme testi kullanılabilir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırışerifler ezberletilebilir. Ayrıca öğrenciler, surelerin anlamları ile ilgili derinleşmeleri için geçerli ve güvenilir olan tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler ezberlemeye zorlanmadan basitten karmaşığa doğru bir yol izlenerek sesli metin ya da video ile desteklenebilir. Öğrencilerden Bakara suresinin 285-286. ayetlerinde yer alan dualarla ilgili bir afiş tasarımları istenebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

12. SINIF TEMALARI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİMİ TANİYORUM

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i amel eksenli okumayla ilgili yansıtma, sahabenin hayatında Kur'an-ı Kerim'in yerine dair genelleme, Kur'an-ı Kerim'de geçen bazı önemli kavramların anlamlarıyla ilgili yorumlama ve Haşr suresinin 10. ayetinde geçen dua ile ilgili özetleme yapılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.3. Özetleme, KB2.9. Genelleme, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma

EĞİLİMLER E2.1. Empati, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi), SDB.1.3. Öz Yansıtma/Kendine Uyarlama

Değerler D10. Mütevazılık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.12.1.1. Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerini gözden geçirip değerlendirmelerini yanıtabilme
- a) Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerini gözden geçirir.
 - b) Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerine dayalı olarak çıkarım yapar.
 - c) Kur'an-ı Kerim'i okuma deneyimlerinden elde ettiği çıkarımları değerlendirir.
- KK.12.1.2. Kur'an-ı Kerim'in sahabenin hayatındaki yeri ile ilgili genelleme yapabilme
- a) Kur'an-ı Kerim'in, sahabenin hayatındaki yeri ile ilgili bilgi toplar.
 - b) Sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışı ile ilgili ortak özelliklerini belirler.
 - c) Sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışı ile ilgili farklılıkları belirler.
 - ç) Kur'an-ı Kerim'in sahabenin hayatındaki yeri ilgili önermelerde bulunur.
- KK.12.1.3. Kur'an-ı Kerim'de yer alan tevazu ve ihsan kavramlarını yorumlayabilme
- a) Kur'an-ı Kerim'de yer alan tevazu ve ihsan kavramlarını inceler.
 - b) Kur'an-ı Kerim'de yer alan tevazu ve ihsan kavramlarını bağlamlarından kopmadan açıklar.
 - c) Kur'an-ı Kerim'de yer alan tevazu ve ihsan kavramlarını anlamlarını değiştirmeyecek şekilde kendi cümleleriyle ifade eder.
- KK.12.1.4. Haşr suresinin 10. ayetinde yer alan duayı özetleyebilme
- a) Haşr suresinin 10. ayetinde yer alan dua ile ilgili çözümleme yapar.
 - b) Haşr suresinin 10. ayetinde yer alan dua ile ilgili sınıflandırma yapar.
 - c) Haşr suresinin 10. ayetinde yer alan duayı kendi cümleleri ile yorumlar/aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Amel Eksenli Okumak
Kur'an-ı Kerim'in Sahabe Hayatındaki Yeri
Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar
Kur'an-ı Kerim'den Bir Dua: Haşr Suresi, 10. Ayet

Anahtar Kavramlar

ihsan, sahabe, tevazu

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; öğrenme günlüğü, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, Frayer diyagramı, dereceleme ölçekleri ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i amel eksenli okumaları ve Kur'an-ı Kerim'in sahabe hayatındaki yeriyle ilgili blog yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, ilişki kurma, genelleme yapma, içerik ve özgünlük ölçütlerinin bulunduğu bütüncül dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Tema sonunda tanılayıcı dallanmış ağaç, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin; Kur'an-ı Kerim'i okuyup hayata yansıtmanın gerekliliği ve sahabenin hayatında Kur'an-ı Kerim'in yeri ile ilgili yüzeysel olarak bilgi sahibi oldukları, günlük hayatta kullanılan tevazu ve ihsan kavramlarından genel anlamda haberdar oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilere, "Kur'an-ı Kerim'i niçin okuruz?", "Sahabenin Kur'an-ı Kerim okuyuşuna dair bildikleriniz nelerdir?" soruları yöneltilir. Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda onların ön bilgileri belirlenir. Öğrencilerin tevazu ve ihsan kavramları hakkındaki ön bilgilerini belirlemeye yönelik olarak onlara sorular sorulur.
- Öğrencilerden günlük hayatta kullanılan dualara örnekler vermeleri istenerek onların dualar hakkındaki bilgileri tespit edilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere pratiğe aktarılmayan bilginin değeri hakkında sorular sorulur. Öğrencilerden dönütler alınarak teorik bilginin pratiğe döküldüğünde değer kazandığı düşüncesinden hareketle "Kur'an-ı Kerim, ancak amel edilmek üzere okunduğunda gerçek anlamda okunmuş olur." fikrine vurgu yapılır. Öğrencilere mütevazı ve muhsin kavramlarını günlük hayatta duyup duymadıkları veya kendi konuşmalarında bunları kullanıp kullanmadıkları sorulur. Öğrencilerden gelen cevaplara göre onların ilgili kavramlarla bağ kurmaları sağlanır. Öğrencilere temel eğitim seviyesindeki din kültürü ve ahlak bilgisi, seçmeli Kur'an-ı Kerim derslerinde öğrendikleri Rabbena dualarının anlamı ile Haşr suresinin 10. ayetinin içeriği arasında bir yakınlık olduğu vurgulanarak ilgili dualar arasında bağ kurulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları

KK.12.1.1

Bakara suresinin 121. ayetinin meali öğrencilerle paylaşılır. İlgili ayetin içeriğinde yer alan "Kitabı hakkıyla okumak" ifadesinden ne anladıkları öğrencilere sorulur veya vızıltı grupları oluşturularak ilgili ifade üzerinde onların fikir üretmeleri sağlanır. Öğrencilerden alınan dönütlerden hareketle gerçek anlamda Kur'an-ı Kerim okumanın ne olduğu ile ilgili genel bir anlayış oluşturulur. Bu anlayıştan hareketle öğrencilerin, öğrenme ve keşfetme arzusu ile sorgulamalar yaparak kendilerinin Kur'an-ı Kerim okuma alışkanlık ve deneyimlerini gözden geçirmeleri sağlanır (**E3.8**). Öğrencilerin kendilerini değerlendirerek Kur'an-ı Kerim okumayla ilgili duygu, düşünce ve davranışlarını yeni durumlara uyum sağlama sürecinde kullanmalarına olanak verilir (**SDB1.3**). Öğrencilerden, Kur'an-ı Kerim okuma deneyimlerine dayalı olarak çıkarımlar yapmaları istenir. Kur'an-ı Kerim okuma deneyimlerini yansıttıkları öğrenme günlükleri yazmaları istenebilir.

KK.12.1.2

Sahabe kavramı açıklanarak öğrencilere sahabenin Kur'an-ı Kerim okuma anlayışı hakkında neler bildikleri sorulur. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra sahabenin Kur'an-ı Kerim'i okuyuşunun onu hayata aktarmak amaçlı olduğu dile getirilerek konuyla ilgili örnekler üzerinden bir anlayış oluşturulur. Verilen örneklerden hareketle öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in sahabenin hayatındaki yeri ile ilgili bilgi toplamaları ve sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışı ile ilgili ortak özelliklerini belirlemeleri sağlanır. Öğrencilerden örnek olay incelemesi aracılığıyla sahabenin Kur'an-ı Kerim'e bakışında zenginlik ifade eden yaklaşımlarını belirlemeleri istenir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in sahabe hayatındaki yeri ile ilgili önermelerde bulunmaları sağlanır.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

KK.12.1.3

Kur'an-ı Kerim'de tevazu kavramı; Furkan suresinin 63, Lokman suresinin 18. ayetlerinden ve "... Kim Allah için tevazu gösterirse Allah da onu yüceltir." (Müslim, Birr, 69; Tirmizi, Birr, 82.) hadisinden; ihsan kavramı ise Secde suresinin 7, Kasas suresinin 77, Al-i İmran suresinin 134. ayetlerinden ve Cibril hadisinde geçen, "İhsan, Allah'ı görür gibi ibadet etmendir; çünkü sen O'nu görmesen de O seni görmektedir..." (Buhari, Tefsir, 31/2, İman, 37; Müslim, İman, 1.) ifadesinden hareketle incelenir ve ilgili kavramların genel çerçevesi belirlenir. Tevazu ve ihsan kavramlarının belirtilen ayetler dışında başka hangi ayetlerde geçtiğine dair bir etkinlik planlanır. Etkinlik çerçevesinde öğrencilerden ilgili ayetleri listelemeleri istenir. Bu kavramlar, ayetlerdeki bağlamlarından koparılmadan açıklanır. Öğrencilere, adı geçen kavramların günlük dildeki kullanımlarını ve anlamlarını kendi cümleleriyle ifade etme imkânı tanınır. Öğrencilerin tevazu ve ihsan kavramlarının anlamlarıyla ilgili daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduklarını fark etmeleri ve temel kaynaklardan hareketle bu kavramlarla ilgili bilgi toplayıp özetlemeleri sağlanır (**OB1**). Furkan suresinin 63. ayetinde yer alan "bilgi ve görgüden yoksun" insanlara karşı kendini bilmenin; kibir ve gösterişten uzak durmanın; sabır, nezaket, anlayış göstermenin ve insan ilişkilerinde yapıcı olmanın önemine dikkat çekilir (**D10.1-3.**). Kur'an-ı Kerim'de geçen tevazu ve ihsan kavramlarını yorumlama becerisini ölçmek için öğrencilerden iş birlikli çalışma yöntemiyle bu kavramlara ilişkin Frayer diyagramı oluşturmaları istenebilir.

KK.12.1.4

Haşr suresinin 10. ayetinin meali öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilere "Niçin başkalarından dua istersiniz?" sorusu yöneltilerek onların verilen ayetin içeriğinde yer alan "diğer müminler için dua etme" tutumunu fark etmeleri sağlanır. Bu ayette yer alan dua içeriğine yönelik başka sorularla öğrencilerin dua ile ilgili çözümleme yapmaları sağlanır. Öğrencilerden dua içeriğinin amacı, konusu ve duaya konu olan şahıslarla ilgili sınıflandırma yapmaları istenir. Öğrencilerden ayetin kapsamından hareketle özgün bir dua metni oluşturarak bu duayı kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır. Ayetin içeriğinden hareketle öğrencinin herhangi bir olay/durum karşısında dua ettiğinde hangi duyguları yaşadığını fark etmesine ve bu duyguların davranışlarına etkilerini ifade etmesine imkân tanınır (**SDB1.1**). Öğrencilerin; ailelerine, çevrelerindeki diğer bireylerin yaşadıklarına duyarlılık göstermeleri ve onlar için dua etmeleri hususunda farkındalık oluşturulur (**E2.1**). Öğrencilerden Haşr suresinin 10. ayetinde geçen duanın içeriğinin ifade edildiği yazılı veya görsel bir sunum hazırlanması istenebilir. Yapılan sunumlar dereceleme ölçekleri ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin çalışmalarını yansıtan belgeler ve öz değerlendirmeye yönelik formlara, izleme veya değerlendirme amacıyla EBA portfolyoda yer verilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Kur'an-ı Kerim'i amel eksenli okumalarını ve Kur'an-ı Kerim'in sahabe hayatındaki yeri konuları ile tevazu ve ihsan kavramları hususunda derinleşmelerini sağlamak için öğrencilere güvenilir kaynaklardan araştırma ödevi verilebilir. İstekli öğrencilere Haşr suresinin 10. ayetindeki duayı ve anlamını ezberleyebilmeleri, doğru telaffuz etmeleri için rehberlik yapılabilir.

Destekleme Öğrencilerden, kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için günlük yaşantılarında yaptıkları dua içeriklerini sözlü veya yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Farklı gereksinimlere sahip öğrencilerin öğrenme ortamlarına katılımlarını artırmak için gerekli araç gereçler hazırlanır ve ortam düzenlemesi yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA KURALLARI: TECVİT

Bu temada sekte ile ilgili örneklerin seslendirilmesi; vakıf, iptida ve vasıl konuları ile ilgili özetleme yapılması; vakıf (durak), secde, hizip ve cüz işaretlerinin bulunup seçilebilmesi amaçlanmaktadır. Bununla birlikte tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarının Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken uygulanması hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 10

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Bulma, KB1. Seslendirme, KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi)

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.12.2.1. Sekte ile ilgili örnekleri seslendirebilme
- KK.12.2.2. Vakıf, iptida ve vasıl konularını özetleyebilme
- a) Vakıf, iptida ve vasıl konularıyla ilgili çözümler yapar.
- b) Vakıf, iptida ve vasıl konularıyla ilgili sınıflandırma yapar.
- c) Vakıf, iptida ve vasıl konularını kendi cümleleri ile ifade eder.
- KK.12.2.3. Kur'an-ı Kerim'deki vakıf, secde, hizip ve cüz işaretlerini bulabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sekte
Vakıf, İptida, Vasıl
Kur'an-ı Kerim'deki Bazı İşaretler

Anahtar Kavramlar

cüz, hizip, iptida, sekte, vakıf, vasıl

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, dereceleme ölçekleri ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından, öğrendikleri tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde düzen, kapsam, sunum ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bu çalışmalarda ayrıca öğrenci yansıtmasını içeren öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Tema sonunda doğru-yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı ve açık uçlu soru türlerinden oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin; Kur'an-ı Kerim'i güzel okumada tecvit bilgisinin önemini kavradıkları, temel tecvit kurallarını uygulayabildikleri; Kur'an-ı Kerim'in ayet, sure ve cüz gibi bölümlerden oluştuğunu bildikleri ve Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma becerisi kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den bir sayfa okunur. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenir. Öğrencilerin bu temada görecekleri sekte, vakıf, iptida ve vasıl konuları; durak, secde, hizip ve cüz işaretleri hakkındaki ön bilgileri çalışma yaprakları aracılığıyla tespit edilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in güzel bir şekilde okunduğu eğitsel bir video izlenir. Tecvit kurallarının uygulanması ile Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konularak öğrencilerde bu kuralları öğrenmeye ilişkin farkındalık oluşturulur. İçerik çerçevesinde yer alan vakıf, iptida ve vasıl ile durak işaretleri konuları Türk dili ve edebiyatı disiplinindeki noktalama işaretleri, vurgu ve tonlama kuralları ile ilişkilendirilir.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.12.2.1**

Sekte örneğinin yer aldığı bir ayet öğrencilere dijital araç gereçlerle izletilir/dinletilir. Öğrencilerin dikkati ilgili konuya çekilerek sekte kavramı diğer örnekleriyle birlikte ele alınır. Sekte yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanır. Konunun kavranması ve pekiştirilmesi için örnek uygulamalar ve seslendirme yapılır. Yapılan uygulamalarla ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilerin kendine güven duygusu ve çalışma alışkanlıklarından hareketle, karşılaştıkları zorlukları aşmaları için motivasyonları sağlanarak onlardan sekte ile ilgili kuralları uygulamaları istenir **(E1.3)**.

Sekte konusuna yönelik olarak yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.12.2.2

Öğrencilere imla kurallarının ve noktalama işaretlerinin yer almadığı Türkçe bir metin okunur. Konu Türk dili ve edebiyatı disiplini ile ilişkilendirilerek aynı metnin kurallara uygun yazılmış şekli okunur ve öğrencilerden iki okuyuş arasındaki farkı ifade etmeleri istenir. Kur'an-ı Kerim ayetlerinin bazılarının kısa, bazılarının uzun cümlelerden oluştuğu; uzun ayetleri tek nefeste ve durmadan okumanın zor olduğu bundan dolayı Kur'an-ı Kerim okurken durmanın, sonra tekrar devam etmenin veya ayetler arasında geçiş yapmanın bazı kurallarının bulunduğu belirtilerek vakıf, iptida ve vasıl konularına geçiş yapılır. Vakıf, iptida ve vasıl kavramları ve kuralları açıklanır. Bunlarla ilgili örneklerin yer aldığı ayetler üzerinde çözümleme yapılır. Vakıf, iptida ve vasıl kurallarının uygulanışıyla ilgili grup çalışması aracılığıyla öğrencilerin sınıflandırma yapmaları sağlanır. Öğrencilerin disiplinli, planlı ve istikrarlı olmaları için çalışma alışkanlıklarını geliştirmeleri; hedeflerine ulaşmak için hazırladıkları planı uygularken çalışmalarını ertelemeden zamanı etkili bir şekilde yönetmeleri; kişisel ve grup içi etkinliklerde aktif rol almaları vurgulanır **(D3.1,2,5.)**. Öğrencilere vakıf, iptida ve vasıl kurallarının her birini kendi cümleleri ile ifade etme imkânı tanınır. Bu konuların her biri ile ilgili örnek uygulamalar yaptırılarak kurallar pekiştirilir.

Öğrencilere yüzünden okuma yaptırılarak vakıf, iptida ve vasıl kurallarını uygulamaları sağlanır. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri aracılığıyla ölçülebilir.

KK.12.2.3

Düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılarak trafiği düzenleyen işaretlerin rolü ve önemi hakkında öğrencilerle bir etkinlik yapılır. Kur'an-ı Kerim'de de benzer işleve sahip birtakım işaretlerin yer aldığı ve bunları tanımanın gerekliliği vurgulanır. Bu işaretlerin Kur'an-ı Kerim'in bir düzen içinde okunmasını, takip edilmesini ve ezberlenmesini kolaylaştırdığı belirtilir. Vakıf (secavend) işaretleri, işaretin adı ve uygulanması ile ilgili esaslar üzerinde durulur. Öğrencilerin secavend işaretleri ile ilgili daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduklarını fark etmeleri ve temel kaynaklardan hareketle bu kavramlarla ilgili bilgi toplayıp özetlemeleri sağlanır **(OB1)**. Öğrencilere hizip ve cüz kavramları açıklanarak secde, hizip ve cüz işaretleri tanıtılır. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'de bu işaretleri bulmalarına yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır. Secavend işaretlerinin bulunduğu bir Kur'an-ı Kerim sayfasının okunuşu dijital yollarla dinletilir veya izletilir. Üçüncü temada yer alan surelerden yüzünden okuma uygulamaları yapılarak öğrencilerin durak işaretleri ile ilgili bilgileri pekiştirilir. Yapılan uygulamalar dereceleme ölçekleri ve kontrol listeleri aracılığıyla ölçülebilir. Öğrencilerin; tecvit konularını öğrenme ve uygulama konusunda hedef belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını ayarlamaları, öz değerlendirilmede bulunmaları ve kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır **(SDB1.2)**. İçerik çerçevesinde yer alan tecvit konularını uygularken arkadaşlarının haklarına saygılı olmak koşuluyla öğrencileri zorlamadan onlara yüzünden okuma yapma fırsatı tanınır **(E2.3)**. Öğrencilerin öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları sağlanır. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** İçerik çerçevesinde yer alan tecvit konularını bilen öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in farklı sayfalarından tecvit kurallarını bulma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden sekte veya secavend işaretleri ile ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Öğrencilere secde işaretlerinin Kur'an-ı Kerim'de geçtiği yerleri gösteren bir tablo hazırlatılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ OKUYORUM

Bu temada Maide suresinin 1-22. sayfaları (1-120. ayetler) ile Lokman suresinin 1-4. sayfalarının (1-34. ayetler) usulüne uygun yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin ilgili sayfaların okunması sırasında, öğrendikleri tecvit kurallarını uygulamaları hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 32

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Yüzünden Okuma

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB3.2. Esneklik

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.3.1. Maide suresinin 1-22. sayfalarını (1-120. ayetler) ve Lokman suresinin 1-4. sayfalarını (1-34. ayetler) usulüne uygun yüzünden okuyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Maide Suresi 1-22. Sayfalar (1-120. Ayetler)
Lokman Suresi 1-4. Sayfalar (1-34. Ayetler)

Anahtar Kavramlar

-

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; bütüncül dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, gözlem formu, dereceleme ölçekleri ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Maide suresinin 1-22. sayfaları ve/veya Lokman suresinin 1-4. sayfalarındaki secavend işaretlerini tespit etmeleri ve bu işaretlerle ilgili uygulama kurallarını açıklamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde veri toplama, verileri kaydetme, içerik, sunma ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin; Kur'an'ı güzel okuma kurallarının önemini kavradıkları, temel tecvit kurallarını bildikleri ve Kur'an'ı yüzünden okuma becerisini kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerin ilk sayfası okutulur. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulur.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumanın, tecvit kurallarını bilme ve uygulama ile yakından ilişkili olduğu ortaya konur. Kur'an-ı Kerim okumanın ibadet olduğu bilgisinden hareketle öğrencilere sahip oldukları inancın gereğini yerine getirmeleri ile toplumun millî ve manevi değerlerini koruyup yaşatmaları arasında bir ilişki olduğu ifade edilir.

Günlük hayatta ve namazlarda, mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureler, aşırışerifler okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla köprü kurulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.12.3.1**

Öğrencilere içerik çerçevesinde yer alan surelerin ilk sayfası izletilir/dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. İdeal manada Kur'an-ı Kerim okumanın, tecvit kurallarını uygulamaya bağlı olduğuna ve öğrencilerin dinledikleri okuyuşta tecvit kurallarının uygulandığına dikkat çekilir. Öğrencilere, gayret gösterdikleri takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek motivasyon sağlanır. Öğrencilere, okunuşu kolay olan ve ezbere bildikleri birtakım kısa surelerin yüzünden talimi yaptırılır. Öğrencilerin; zihinsel ve bedensel enerjilerini en iyi düzeyde kullanmaları, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır (**E3.2**). Öğrencilerin öğrenme düzeyine göre Kur'an'dan birkaç ayet ya da yarım ila bir sayfa okunacak şekilde koro çalışması yapılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma ile ilgili planlama ve yürütme becerilerine olan kişisel inançlarını sürdürmeleri için gerekli olan faaliyetleri gerçekleştirme sürecinde basitten karmaşığa doğru bir yol izlenir (**E1.4**). Her öğrencinin sınıf içerisinde yeteri kadar okuma süresi almasına dikkat edilir. Yüzünden okuma çalışmaları yapılırken öğrencilerin bire bir çalışma veya gruplar hâlinde ekip (takım) çalışması yapmaları ve yardımlaşma yoluyla iş birliği kurmaları sağlanır. Yüzünden okuma yapılırken öğrencilere; karşılaşılabilecekleri zor durumlarla baş edebilmeleri için alternatif çözüm yolları bulabilecekleri, bu zorluklarla baş etmek için çaba göstermeleri gerektiği ve bunları aşma sürecinde buldukları alternatif çözüm yollarını uygulamalarının önemi vurgulanır (**SDB.3.2**). Öğrencilerin, Maide suresinin 1-22. sayfaları ile Lokman suresinin 1-4. sayfalarını güvenilir ve geçerli olan kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). Öğrencilere, Kur'an-ı Kerim'in kültürümüzde ayrıcalıklı bir yere sahip olduğu belirtilerek milli ve manevi değerlere duyarlı ve saygılı olunması, etkin dinleme becerileri ve görgü kurallarından hareketle Kur'an-ı Kerim okuyan arkadaşlarının okuyuşunu kesmeden nezaketle dinlemeleri gerektiği vurgulanır (**D14.2,4.**). Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrenciler için zaman zaman süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma düzeylerini tespit edebilmek için takip çizelgeleri düzenlenebilir. Öğrencilere içerik çerçevesinde yer alan surelerin yüzünden okuma uygulamaları yaptırılır. Yapılan bu uygulamalar dereceleme ölçekleri, kontrol listeleri ve gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere, kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden, okudukları sayfalarda yer alan tecvit kurallarını bulup tahlil etmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere, kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir. Öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlandırılarak Maide suresinin 1-22. sayfaları ile Lokman suresinin 1-4. sayfalarını dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN SURELER VE AYETLER EZBERLİYORUM

Bu temada Asr suresi, Kadir suresi ve Haşr suresinin 23-25. ayetlerinin ezbere okunması, bu surelerin anlamları ile ilgili özetleme yapılması amaçlanmaktadır. Bu sure ve ayetlerin okunması sırasında Kur'an-ı Kerim okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Ezberleme, KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER E1.5. Öz Güven/Kendine Güvenme, E3.11. Özgün Düşünme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma Becerisi)

Değerler D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME HEDEFLERİ VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.4.1. Asr ve Kadir sureleri ile Haşr suresinin 23-25. ayetlerini ezberleyebilme

KK.12.4.2. Asr ve Kadir surelerinin anlamları ile Haşr suresinin 23-25. ayetlerinin anlamlarını özetleyebilme

a) *Asr ve Kadir surelerinin anlamları ile Haşr suresinin 23-25. ayetlerinin anlamlarını çözümler.*

b) *Asr ve Kadir sureleri ile Haşr suresinin 23-25. ayetlerinin anlamlarını sınıflandırır.*

c) *Asr ve Kadir sureleri ile Haşr suresinin 23-25. ayetlerinin anlamlarını yorumlar (Kendi cümleleri ile aktarır.).*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Asr Suresi ve Anlamı

Kadir Suresi ve Anlamı

Haşr Suresinin 23-25. Ayetleri ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

asr, esmayihüsna, Kadir Gecesi, tespih

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme hedefleri; analitik dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular, boşluk doldurma ve eşleştirme soruları ile yapılandırılmış grid ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Asr ve Kadir sureleri ile Haşr suresinin 23-25. ayetlerinin anlamlarını yansıtan sanatsal bir ürün oluşturmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, doğruluk, içerik ve özgünlük ölçütlerinin bulunduğu analitik dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Tema sonunda, ezberden okunan surelerin anlamlarına yönelik yapılandırılmış grid, boşluk doldurma, eşleştirme ve açık uçlu soru türleri kullanılabilir.

ÖĞRETME ÖĞRENME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki surelerin isimlerini bildiği, bu sureleri ve surelerin anlamlarını başta aileleri ve sosyal çevrelerinden olmak üzere temel eğitim seviyesinde aldıkları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında duyduğu veya dinlediği; bazı öğrencilerin ise bu sureleri ezberden okuyabildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilerle içerik çerçevesindeki surelerin isimleri paylaşılır. Öğrencilere bu surelerden hangilerini ezberden okuyabildikleri sorularak sınıf mevcudunun ne kadarının bunu gerçekleştirebildiği tespit edilir. Öğrenciler sureleri ezberleme düzeylerine göre sınıflandırılır.
- Öğrencilerin surelerin anlamlarına dair ön bilgileri soru-cevap yöntemiyle belirlenir. Öğrencilerde bu sureleri doğru olarak ezberleme ve surelerin anlamları hakkında anlayış oluşturulmaya çalışılır.

Köprü Kurma

İçerik çerçevesinde ezberlenecek olan surelerden biri dijital yollarla dinletilir veya izletilir. Öğrencilere bu ezberleme okuyuşu ortaya çıkaran ve güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak onlardan cevaplar alınır. Tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i ezberden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konur. İçerik çerçevesinde ezberlenecek surelerin ve ayetlerin aynı zamanda günlük beş vakit namazda, çeşitli dinî merasimlerde okunduğu vurgulanarak öğrencilerde bunları doğru ve güzel olarak ezberlemeye ilişkin farkındalık oluşturulur.

Öğretme Öğrenme

Uygulamaları **KK.12.4.1**

Bazı ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konulur. Ezberlenecek ayet ve sureler öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek sırasıyla birkaç defa okunur veya bu ayet ve sureler öğrencilere dijital yollarla dinletilir/izletilir. İlgili ayetler ve sureler bilişsel çıraklık yöntemiyle öğrencilere sırasıyla ve kısa bölümler hâlinde tekrar ettirilir. Öğrencilerin, yüzünden okuma becerileri geliştirilerek ayet ve sureleri ezberlemelerine zemin hazırlanır. Ezberlenecek ayet ve sureleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyacak düzeye gelmeleri için onlara yeteri kadar yüzünden okuma yaptırılır.

Ezberlenecek ayet ve surelerle ilgili koro çalışması yaptırılarak öğrencilerin derse katılmaları sağlanır. Bilişsel çıraklık yöntemine dayalı koro okuyuşu sırasında öğretmen, okunan kelimeleri veya kısa bölümleri öğrencilere tek tek ya da grup olarak tekrar ettirir. Koro okuyuşu sonunda sure, ayet ayet veya bütün olarak bazı öğrencilere okutulur. Öğrencilerin yeteneklerine, kapasitelerine ilişkin teşvik ve yönlendirmeler yapılarak öz güvenli bir şekilde ayetleri ve sureleri ezberlemeleri sağlanır (**E1.5**). Öğrencilerin ezberlemeleri gereken sure ve ayetler için geçerli ve güvenilir dijital kaynaklara başvurulur. Bu sure ve ayetleri öğrencilerin sınıfta dinlemeleri sağlanır. Sure ve ayet ezberlerinin sınıfta yapılmasına ağırlık verilir. Öğrencilere sureleri ve ayetleri ezberlemeleri için belirli bir süre tanınır. Öğrencilerin, Asr ve Kadir sureleri ile Haşr suresinin 23-25. ayetlerini geçerli ve güvenilir kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). Tema içeriğindeki surelerin ezberden okunması ve seslendirilmesine yönelik uygulamalar kontrol listeleri ile değerlendirilebilir.

KK.12.4.2

İçerik çerçevesindeki surelerin ezberlenme süreci tamamlandıktan sonra anlamları ele alınır. Öğrencilere ezberlenecek surenin içeriği ile ilgili bilgileri olup olmadığı veya anlamını okuyup okumadıkları sorularak onlardan cevaplar alınır. Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ adresinde yer alan meallerden faydalanılarak surenin anlamı ile ilgili bilgi toplanır. Surenin meali verilerek anlamı ile ilgili çözümlenmeler yapılır. Surede anlatılan konu/tema ve olaylar sınıflandırılır. Öğrencilerden surenin anlamını kendi cümleleri ile aktarmaları istenir (**OB1**). Öğrenciler içerik ve bağlamdan kopmadan özgün bir bakış açısıyla surenin anlamına ilişkin mesajlar çıkarır (**E3.11**).

Asr suresinin anlamı çerçevesinde Kur'an-ı Kerim'in zamana ve onu verimli kullanmanın önemine verdiği değer üzerinde durulur. Öğrencilere zamanı verimli kullanmak için planlama yaparak israftan kaçınmaları ve sahip olduklarını en verimli şekilde kullanmanın yollarını araştırarak bunların değerini bilmeleri gerektiği vurgulanır (**D17.2-3.**). Asr suresinin anlamı ele alınırken insanın hüsrana düşmekten kurtuluşunun temelinde iman edip salih ameller işlemeye bağlı olduğu ortaya konur. Asr suresi bağlamında, öğrencilerin kendilerini değerlendirerek duygu, düşünce ve davranışlarını yeni yaşantılarında kullanmalarına vurgu yapılır (**SDB1.3**).

Öğrencilerden öğrenme kanıtlarında belirtilen performans görevini yapmaları istenebilir. Performans göreviyle ilgili öğrencilere geri bildirim verilir.

Surelerin anlamları ele alınırken ilgili sure ve ayetlerde geçen asr, esmayihüsna, Kadir Gecesi, tespih kavramları işlenir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin, öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları ve ezber becerilerini geliştirmeleri için onlara Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırışerifler ezberletilebilir. Ayrıca öğrenciler, surelerin anlamları ile ilgili derinleşmeleri için geçerli ve güvenilir tefsir kaynaklarına yönlendirilebilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler ezberlemeye zorlanmadan basitten karmaşığa doğru bir yol izlenerek sesli metin ya da video ile desteklenebilir. Öğrencilerden Asr suresi ile ilgili temel bilgilerin yer aldığı bilgi kartları oluşturmaları istenebilir. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Program'a yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

EK-1

Bütüncül Dereceli Puanlama Anahtarı

Öğrencinin Adı :

Tarih:

Soyadı :

Numarası :

Bu dereceli puanlama anahtarı, konusuyla ilgili yapılan sunumu değerlendirmek için hazırlanmıştır.

<i>Değerlendirme Ölçütleri</i>	<i>Puan</i>
<p>Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamaktadır.</p> <p>Konuya ilişkin düşünceler, doğru ve amaca uygun verilmiştir.</p> <p>Konular arasındaki bağlantı iyi kurulmuştur.</p> <p>Açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmıştır.</p>	4
<p>Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamakla birlikte eksiklikler içermektedir.</p> <p>Konuya ilişkin düşünceler, büyük ölçüde doğru ve amaca uygun verilmiştir.</p> <p>Konular arasındaki bağlantı önemli ölçüde kurulmuştur.</p> <p>Genel olarak açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmıştır.</p>	3
<p>Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamakta, ancak çok sayıda eksiklik içermektedir.</p> <p>Konuya ilişkin düşünceler, kısmen doğru ve amaca uygun verilmiştir.</p> <p>Konular arasındaki bağlantı kısmen kurulmuştur.</p> <p>Kısmen açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmıştır.</p>	2
<p>Konuyla ilgili yapılan araştırma, istenen kaynak ve süreçleri kapsamakta yetersiz kalmıştır.</p> <p>Konuya ilişkin düşüncelerin çok azı doğru ve amaca uygun verilmiştir.</p> <p>Konular arasında yetersiz bağlantılar kurulmuştur.</p> <p>Çok az açık, anlaşılır, akıcı, dikkat çekici ve seviyeye uygun bir sunum yapılmıştır.</p>	1

